"Kaikkien maiden proletaarit, liittykää yhteen!" — Marx

VAPAUS

Järjestymättömien järjestäminen on tärkein tehtävämme

No. 40 — 1930 | Federated Pressin jäsen | Maanantaina, helmik. 17 p:nä — Mon., Feb. 17 | Member The Federated Press | XIV Vuosik. — Vol. XIV

Espanjassa uhataan uudella diktatuurilla

Kun joukot kapinoivat, niin sitä yritetään ehkäistä uhkaamalla entistä ankarammalla diktatuurilla

MADRID, helmik. 15. — Tilanne Espanjassa on nopeasti kärjistymässä työttömien ja nälkäisten mielenosoituksia ja leipäkapinoita on tapahtunut monessa paikassa, varsinaisen aktiollisen kuohunnan lisäksi. Asema on sinä määrin kriittillinen, että hallituksen taholta on ryhdytty uhkailemaan, että ellei liikehtimiset lopu, niin hallitus turvautuu diktatuuriin.

Mikäli tiedetään, uusi pääministeri kenraali Berenguer suunnittelee ainkaan avulla nousta diktaattoriksi, Riveran sijalle. Tämä on kuinkaaseenkin nähden tarpeellista, koska tasavaltalainen liike on voimissaan.

Tilanne kumminkin nyt on toinen kuin Riveran noustessa valtaan, ja ssä suhteessa Berenguer voinee ehtyä jos hän apinoipi Riveraa. Sen mahdollisuus on, että hallituksen holta vain yritetään kuohuntaa estä uhkaamalla erikoisen ankaralla iktatuurilla.

Lakon murskaamisen laskut maksettavana

OTTAWA, helmik. 17. — Tänään kuulljaan ilkimainikeja Canadan yliikeudessa Cape Bretonen v. 1925 lakkokahakoiden johdosta. Ylioikeuden on nimittäin ratkaistava josko maakuntahallituksen on maksettava Dominion hallitukselle $133,166:ia Cape Bretoneen kutsutun sotilasosaston kustannuksia.

V. 1925 oli lakko New Waterfordissa olevalla sähkölaitoksella. Lakon tukahduttamiseksi ja lakkolaisten talttuttamiseksi haalattiin paikalle valtion sotilaita. Ylioikeuden on nyt sitten päätettävä kuka tämän työläisten pieksämisen maksaa.

Kolme lasta on palanut kuoliaaksi

RACINE, Wis., helmik. 15. — Lilan huumasta lämmitysuunista syttyi tänä aamuna varhain palamaan Mr. ja Mrs. Christensenin koti, ja tulipalossa paloi kolme lasta kuoliaaksi. Kuolleet lapset olivat: Phyllis, 4 v., Lonnie, 2 v. ja Edna 10 kuukauden ikäisiä. Palosotilaat pelastivat Ireenin, 6 vuotiaan sekä isän ja äidin, mutta heidänkään ei uskota jäävän henkiin, sillä he saivat niin pahoja polttohaavoja.

Valkovenäläisiä loisia vartioidaan

PARIISI, helmik. 15. — Kolmea valkovenäläistä entistä "suurherttuaa" ja muita loisia vartioi nyt poliisi muka turvatakseen heidät "bolshevikien kostolta." Ilmeinen tarkotus tällä on kiihottaa porvariston mielipidettä entistä enemmän.

Neuvostolähetystön vartijastoa on lisätty, lähettilään vaatimuksesta.

Neuvostohallitus on protesteerannut sen johdosta, kun on pidätetty lähetystön toinen kirjuri, Meschvokoff. Ranskalaiset viranomaiset koettavat kieltää että kysymyksessä ei ole vangitseminen, vaan että poliisi ainoastaan, hänet pidätti lähetystön edustalla näyttääkseen paperinsa.

Pankkeja keikahtelee Carolinassa

GAFFNEY, S. C., helmik. 15. — Tällä on suljettu viimeisen kahden päivän aikana kolme pankkia, ssa on talletuksia lähes 3 miljoona dollaria. Kaksi näistä pankeista tällä ja kolmas, pienin, lähellä vassa Chesnee'ssä.

Naisille äänioikeus Quebecissa

QUEBEC, helmik. 14. — Libealien Saint Jamesin, Montrealin lustaja tulee esittämään lainlaajakunnassa lakiehdotuksen, että uebecin maakunta myöntäisi naille äänioikeuden maakuntavaaleissa, sekä oikeuden päästä lainlaajakunnan ehdokkaaksi.

Nainen nimitetty senaattiin

OTTAWA, helmik. 15. — Hallitus nitti senaattiin Mrs. Norman lscnin, joka on ensimäinen nainen naatissa. Kaikkiaan on neljä tyhpaikkaa, yksi Ontariosta ja kolQuebecista. Toronton sajamatuustoon nimitettiin P. J. Mulen.

Köyhä äiti palel-tunut kuoliaaksi

MAIDSTONE, Sask., helmik. 14. — Täällä n. 15 mailin etäisyydessä olevassa köyhyyden murtamassa työläiskodissa tehtiin tänään surullinen löytö. Äiti, Mrs. T. H. Krafts löydettiin kuoliaaksi paleltuneena. Hänen kuusi pienokaistaan olivat keräänty net kyyhöttämään äitinsä ruumiin ympärille. Löydön tehneet kertoivat, että kotona ei ollut ruokaa eikä lämmitysaineita. — Isä oli poissa kotoa, työnetsinnässä.

Vesivoima säästää paljon hiiliä

OTTAWA, helmik. 17. — Canadan insinöörien yhdistyksen jäsenten kokouksessa lausui Norman Marr, Dominion sähkölaitosten pääinsinööri Canadan säästävän vuosittain sähkölaitosten kautta 34 miljoonaa tonnia hiiltä.

Nykyään tuotetaan Canadassa 5,710,000 hevosvoimaa sähköä, ja tämä voidaan kehittää v. 1940 mennessä 10,000,000 hevosvoimaksi.

Lloyd George hyökkää Neuvosto-liittoa vastaan

Hän tekee hyökkäyksensä muka diktatuuria vastaan taistellessaan

LONTOO, helmik. 15. — Entinen pääministeri Lloyd George kirjotuksessaan Espanjan diktaattorin Riveran kukistumisen johdosta muka hyökkää diktatuuria vastaan, saadakseen tilaisuuden hyökätä Neuvostoliittoa vastaan.

Lloyd George sanoo, että Espanjan diktaattorin kukistuminen merkitsee että tuo "paha hyökylaine", mikä lakaisi Europan maailman sodan jälkeen, on laskemassa. Hän sanoo, että diktatuurin voimaan pääseminen Italiassa, Espanjassa, Jugoslaviassa y.m. johtui pääasiassa siitä, että etäisessä Europassa tapahtui "anarkistinen nousu". Samalla tavalla kuin terrorin ja hävityksen kauhu oli ominaista Ranskan vallankumoukselle ja tilapäisesti tuhosi reformistisen liikkeen Englannissa ja Irlannissa, samoin "bolshevismin vilji vallattomuus ja hirmut ajoivat monet Europan maat hakemaan turvaa itsevaltaisuudesta ja diktatuurista". Ja niin kauan kuin "vainot ja telotukset jatkuvat enäjällä, niin kauan toryismi kukoistaa muussa Europassa", hän väittää.

Päätyessään käsittelemään Riveran diktatuuria, Lloyd George sanoo että sen kukistuminen ei ollut mikään "kumouksellinen" ja että Espanjan rahanarvon aleneminen Riveran kukistumisen aiheutti. Hän ennustaa, että ellei Mussolini onnistu taloudellista elämää rakentamaan, niin hänkin tulee kukistumaan.

Kumous ja rosvous Kiinan "vaarana"

SHANGHAI, helmik. 14. — Useilta suunnilta tulevissa tiedonannoissa kerrotaan rosvojen hyökkäysten ja taistelujen tulevan vaarallisiksi kansallisten hallitukselle. Hunanin maakunnassa Hankow-Changshan rautatien varrella sanotaan rosvojoukkojen esiintyvän maakuntasotilaina. Heidän sanotaan piirittäneen useita kaupunkeja.

Kanton, helmik. 14. — East River Delta alueella, täältä etelään, on merirosvojoukko kaapannut newyorkilaisen Standard öljyyhtiön 12 alusta käsittävän laivaston, ja pitävät niitä panttina. Alukset ovat kiinalaisia ja niissä on $50,000 arvosta öljyä.

Täällä oleva Yhdysvaltain konsulaatti on lähettänyt paheksumis lauseen Kantonin sotilashallitukselle.

Gandhi saanut vallan "iskeä"

Intian kansalliskongressi valtuuttanut hänet alkamaan "siviilitottelemattomuus" miljoin tahansa

AHMEDABAD, Intia, helmik. 16. — Intian kansalliskongressi hyväksyi eilen ponnen missä annetaan kansalisliikkeen johtaja Mahatma Gadhille valta julistaa "siviilitottelemattomuus" millä hetkellä tahansa. Ponnessa, minkä on kirjoittanut itse Gandhi, sanotaan, että siviilitottelemattomuusliikkeen tulee alkaa ja kontrolleerata niiden, jotka uskovat rauhalliseen toimintaan Intian itsenäisyyden saamiseksi.

Gandhi voi alkaa milloin tahansa ja miten laajassa kaavassa tahansa tuon tottelemattomuuden, miten tilanne näyttää edellyttävän. Jos Gandhi vangitaan, niin toisten on jatkettava hänen työtään.

Australian viljasato laskenut

ROOMA, helmik. 14. — Australian hallitus on ilmottanut kansainväliselle maanviljelysvirastolle että lopullinen arviointi tämän vuoden vehnän sadosta oli 3,400,000 tonnia, mikä ylitti marraskuun arvioinnin 350,000 tonnilla.

Vuoden 1929 tuotanto oli 4,300,000 tonnia. Tämän vuoden arvioinnin mukaan on vehnäsato pienempi kuin keskimääräinen sato viiden vuoden ajalta.

Tass-toimiston edustaja pidätetty

MEKSIKO CITY, helmik. 15. — Neuvostoliiton Tass-toimiston edustaja ja yhdysvaltalainen kirjailija Carleton Beals pidätettiin tänään ja vietiin poliisiasemalle kuulustelutavaksi. Ei ole tiedossa minkä asian vuoksi häntä kuulustellaan. Yhdysvaltain lähettiläs lienee vaatinut selitystä Bealsin pidätyksestä.

Hyökkäys N.-liittoa vastaan vain yltyy

Englannin lordit ja porvarit liikettä johtamassa ja rahastamassa

LONTOO, helmik. 15. — Kirkkojen ja porvarien johtama kiihotus Neuvostoliittoa vastaan jatkuvasti paisuu, sillä niin kirkko kuin maallinen mahti on päättänyt yrittää tehdä kaikkensa "yleisen mielipiteen" nostattamiseksi työväenvaltaa vastaan, uskonnon nimessä ja kaikella tavalla.

Eri osista Englantia ja kaikista kapitalistisista maista saapuu tietoja kiihotuksen levittämisestä.

Irlannin katoliset piispat kokouksessaan Maynoothin opistossa hyväksyivät eilen ponnen, missä protesteerataan Neuvostoliitossa tapahtuvana "jumalanpilkkaamista" vastaan ja vedotaan kaikkiin hallituksiin" kristillisissä maissa lopetaakseen tuon rakamaisen vainon".

Ateenasta, Kreikasta ilmotetaan, että siellä synodi on lähettänyt kansainliitolle protestin neuvostohallituksen harjoittamaa väitettyä uskonnollista vainoa vastaan, ja synodi vaatii että Kansainliitto uskonnon vapauden nimessä käy estämään neuvostohallituksen harjottaman vainon.

Daily Herald paljastaa lordien juonia

MacDonaldin hallituksen äänenkannattaja Daily Herald kolme palstaa suurella otsikolla varustetussa kirjotuksessaan sanoo, että Englannissa tapahtuva hyökkäys Neuvostoliittoa vastaan on "jättiläismäinen tory (konservatiivipuolue) poliittinen salaliitto". Lehti sanoo, että kiihotusta johtamassa on erikoinen komitea, mihinkä kuuluvat m.m. lordit Brentford, Cushendon, Winterton ja muita lordeja ja rahamiehiä. Homman rahastajina on m.m. laivastomagnaatin Houstonin leski.

Hallitukset kilpailevat kirkkojen kanssa

Ateena, helmik. 15. — Poliisi on vanginnut useita "epäiltäviä" henkilöitä ja anastanut asiakirjoja, joissa väitetään ilmenevän ohjeita kommunistisesta agitatsionista Kreikassa helmik. 28 p. ja maalisk. 12 p. välisellä ajalla.

Bukarest, helmik. 15. — Viranomaiset hiljattain vangitsivat korkean rumanialaisen poliisivirkailijan syytettynä vaikomisesta neuvostohallituksen hyväksi, ja he ovat lisäksi vanginneet seitsemän muuta henkilöä, joiden nimiä ei ole ilmoitettu.

Kirkko vastavallankumouksellisuuden kehto

Moskova, helmik. 15. — Jumalattomien seuran pää Emilian Jaroslavski on antanut lausunnon, missä sanotaan että kirkko Neuvostoliitossa on yrittänyt kuristaa vallankumouksen ja että kirkko on vastavallankumouksellisuuden keskusta. Lausunnossa tuomitaan ulkomaiden uskonnollisten laitosten alottama hyökkäys Neuvostoliittoa vastaan.

Pravda julkaisemassa artikkelissaan sähkösanomiin nojaten todistaa, että paavi oli avustamassa maailman sodan syttymistä.

Kommunistit eivät salaakaan sitä, että uskontovastainen valistus kulkee volttokulkuansa Neuvostoliitossa.

KOKO AASIA NOUSEMASSA VALLANKUMOUSTAISTELUUN

Näin myöntää Ranskan entinen siirtomaaministeri

PARIISI, helmik. 14. — Albert Sarraut, entinen siirtomaaministeri ja pitkäaikainen Ranskan Indo-Kiinan kuvernööri, lausui eilen, että nyt tapahtunut kapinoiminen Indo-Kiinassa on vain lisätodistus koko Aasian kumouksellisesta tilanteesta ja että Indo-Kiinan kumousyritys voipi hyvinkin suuresti vaikuttaa muuhun osaan Aasiaa.

Sarraut totesi miten hiljattain oli valtavia kapinaliikkeitä Hollannin Itä-Intiassa, miten kumouksellinen kuohunta vallitsee Intiassa ja vallankumouksellinen agitatsioni on käynnissä Filippiineillä. Kun tähän lisää vallankumoukselliset liikehtimiset Kiinassa, niin se todistaa että koko Aasia on kuohumistilassa.

Sarraut sanoo, että tilanne Aasiassa tulee pahenemaan. Hän sanoo että kommunistinen agitatsioni lisää pahentaa yhteiskunnallisia ja rotukysymyksiä, mitkä itsestäänkin ovat Aasiassa vakavia.

Porvarituomarit ovat sydämettömiä

Yrittäneet pakottaa isää pieksämään lastaan — kommunismin "karkottamiseksi"

NEWARK, N. J., helmik. 14. — Newarkin poliisioikeudessa määräs tuomari tänään isän antamaan selkäsaunan oikeushuoneessa 20 vuotiaalle tyttärelleen, Maria Staff'ille. Työn "suuri rikos" oli kommunistisen lentolehtisten levittäminen. Isä luonnollisesti kieltäytyi ja tyttö vietiin lukkojen taakse. — Uusia rangaistusmuotoja koetetaan keksiä!

Baldwin ivailee "työväenhallitusta"

BELFAST, Irlanti, helmik. 15. — Täällä eilen pitämässä puheessaan entinen pääministeri Baldwin myrkyllisesti arvosteli MacDonaldin hallitusta. Baldwin sanoi, että on omituista kuinka nyt työväenpuolueen hallituksessa olevat johtajat kaiken aikansa käyttävät koettaen vierottaa puoluetta sosialismista mitä he ovat 40 vuoden ajan saarnanneet. Työväenhallitus on rakennettu juoksevalle sannalle. Sinä ei ole johdonmukaisuutta eikä vilpittömyyttä. Hallitus ei yritäkään täyttää ennen vaaleja annettuja lupauksia, siksi että niitä on mahdotonta täyttää.

Englannin huhutaan ostaneen viljaa

WINNIPEG, Man., helmik. 17. — Täällä liikkuu huhuja, että brittiläinen hallitus olisi ostanut Canadasta 30,000 bushelia vehnää, lähetettäväksi Montrealista toukokuussa. Jos nämä huhut ovat tosia, niin vehnärenkaan edustajien odotetaan onnistuneen hyvin neuvotteluissaan. Broomhall'in arvioinnin mukaan maailman vehnän kulutus on 14 miljoonaa bushelia viikossa tästä satovuoden loppuun ja tämä määrä voitaisiin täyttää seuraavasti: Argentinasta 2,500,000; Australiasta 1,500,000; Mustanmeren satamista ja muista maista 1,500,000; Pohjois-Amerikasta 8,500,000 bushelia.

Winnipegin vehnämarketissa e ole vielä huomattavissa mitään nousua, ei ole odotettavissakaan ennenkuin myyjät ja ostajat lähemmin sopivat hinnoista ja ne tulevat tietoon.

Kaksi lentäjää surmautunut

TAMPA, Fla., helmik. 14. — William Glose, Philadephiasta, ja ohjaaja Percy Henry, Louisvillesta, Ky., saivat surmansa, kun heidän lentokoneensa putosi maahan täältä n. 10 mailin etäisyydessä. Silminnäkijät kertovat lentokoneen kiertäneen useampaan kertaan lähellä olevan kentän ympäri, koettaen laskeutua, kun heidän koneensa oli jotenkin mennyt epäkuntoon.

Afganistanissa kapinalliset häviöllä

CALKUTTA, Intia, helmik. 15. — Täällä uskotaan Shinwari heimon kapinan Afganistanin kuningasta Nadir Khania vastaan kukistetuksi, kun hallituksen joukot rankaisivat eilen raskaasti kapinallisia ja vallottivat Prinkotakin.

Hallituksen joukkojen tarkotuksena on valloitta Torkham, huomattava tulliasema Kybel Pass'issa. Jos he onnistuvat tässä, niin he pakoittaisivat Shinwari-joukkojen alistumaan, ilman mitään neuvotteluja Nadir Khanin kanssa.

Bulgarian ohranan kidutusluolien kauhuja

VARNA, Bulgaria, helmikuu. — Warnan vankilassa on joukko poliittisia vankeja, jotka vangittiin sen johdosta, että he protesteerativat Sofiassa pidetyn 52 vangin oikeuskuulustelun aikana. Tähän asti näille vangeille ei ole suotu minkäänlaista kuulustelua, on vaan piedtty vankilassa, missä heitä kohdellaan raakamaisesti. Vangit olivat kolme päivää nälkäjakossa vankilan virkailijoiden raakamaisen kohtelun vuoksi.

Ranskan Indo-Kiinassa "kaikki rauhallista"

Vaikka maassa on sotalaki voimassa ja jahtaus jatkuu

PARIISI, helmik. 15. — Siirtomaavirasto ilmoittaa, että Ranskan Indo-Kiinassa on nyt kaikki rauhallista, sillä ranskalaiset sotilaat ovat saaneet kapinat kukistetuksi ja että sotalaki on julistettu voimaan monessa palkassa.

Urkkija todistamassa työläisiä vastaan

BUKAREST, Rumania, helmikuu. — Täällä on alkanut hiljattain vangittujen 13 kommunistin oikeuskuulustelu. Työläiset saapuivat oikeuskuulusteluun runsaslukuisina. Kun saapuville kutsuttiin Siguranzan urkkija Aurel Jonescu, joka esiintyy todistajana työläisiä vasteen, niin syytetyt sekä läsnä oleva yelisö nostivat äänekkään vastalauseen tätä urkkijaa vastaan. Oikeuden presidentti määräsi kuulustelun siirrettäväksi toiseen kertaan ja lehtereillä olevan yleisön poistumaan. Tilaisuudessa vangittiin kaksi kommunistia, Lavandic ja Fodu.

Kiinassa kavaltajat pysyvät vallassa

PEIPING, Kiina, helmik. 15. — Marsalkka Yen Hsi-Shan, Shansir maakunnan "malli" kuvernööri on ehdottanut, että Chiang Kai-Shek eroaisi kansallisen hallituksen johdosta, mutta Kai-Shek on kieltäytynyt tästä.

Marsalkan ehdotuksen sanotaan sisältäneen, että molemmat, Kai-Shek ja Yen Hsi-Shan eroaisivat, ja lähtisivät maasta, säilyttäükseen Kiinan jatkuvilta sodilta.

Sanomalehdet ovat odottaneet Chiang Kai-Shekin vastausta, ja useiden lehtien sanotaan olevan tyytymättömiä Kai-Shekin vastaukseen.

Kapinaliikkeitä Espanjassa

MADRID, helmik. 15. — Hallitus on lähettänyt sivillvartijoita Valenciaan tukahduttamaan siellä kytevää kapinakilhkoa ja estämään sen leviämistä laajemmalle.

Toiset tiedonannot kertovat siellä olevan valjankumouksellisen liikkeen alulla, mutta uudet tiedot kertovat vain Saguntossa olevan lakon.

Nobile tuomittu aivan kykenemättömäksi

ROOMA, helmik. 17. — Nobilen retkikunnan asioita tutkiva virallinen komitea on antanut lausunnon, että Umberto Nobile todisti käyttäytymisellään omaavansa rajoitetussa määrässä teknillisiä kykyjä ja olevansa kykenemätön komentajaksi.

Nobile oli italialaisen Pohjoisnaparetkikunnan komentaja v. 1928. Heidän ilmalaivansa Italia särkyi jäihin paluumatkallaan ja 17 henkeä kuoli jäätikölle nälkään ja viluun.

Helmisimpukkainkin kasvatus halvautuu

TSU TSU, Japani, helmik. 17. — Koska osakeromahdusten vuoksi ylellisyystavaroiden ostajien luku vähentyi, niin Japanin helmien tuottajat ovat päättäneet vähentää tuotantoa.

Kokicgi Mikimoto, johtavan liikkeen omistaja, on sulkenut kaks parasta oisterinkasvatuslaitosta ja erottanut 130 pientä sukeltajatyttöä, joiden työnä on ollut hakea helmioistereita järven pohjasta.

Mikimoto yhtiöllä on ollut tähän asti 10 oisterifarmia. Keinotekoista kiihotusta käyttämällä saadaan oisterit kasvattamaan helmiä.

Japani hangottelee N.-liittoa vastaan

Japani voimistaa otettaan Kiinaankin nähden

TOKIO, helmik. 15. — Kaukaisen idän asiain tutkijaneuvosto eilen pitämässä kokouksessa, missä oli läsnä useita johtavia japanilaisia valtiomiehiä, hyväksyi kaksi pontta, toinen koskien suhtaantumista Neuvostoliittoon ja toinen Kiinaan.

Neuvostoliittoa vastaan tähdätyssä ponnessa sanotaan, koskeva japanilaisten kalastamista neuvostovesillä, että hallituksen on ryhdyttävä tarmokkaihin toimenpiteihin japanilaisen kalastuksen tukemiseksi ottaen huomioon sen että venäläiset suunnittelevat karkottaa japanilaiset neuvostovesiltä", sanotaan ponnessa.

Kiinaa koskevassa ponnessa sanotaan, että ottaen huomioon sisällissodan aiheuttaman suunnattoman tuhot, on viranomaisten huolehdittava että turvallinen maa- ja merilikenne voi jatkua sisällissodankin aikana. Vaikkapa neuvosto peräsatteessa hyväksyykin erikoisalueoikeuden poistamisen, niin on ennenaikaista että Kiina omasta tahdostaan sen tekee, vaan Kinan on se toteutettava asteettaisesti ja kansainvälisen 'lain ja "hyvän luottamuksen" mukaisesti. Edelleen ponnessa sanotaan, että täytyy nopeasti saada lopetetuksi Kinassa ulkomaalaisten tavarain boikotti ja ulkomaalaisvihan raakamaisen vainon".

Äiti lapsineen palanut kuoliaaksi

OWEN SOUND, Ont., helmik. 15. — Mrs. Roy Lonsway ja hänen kaksi lastaan paloivat tänä aamuna kuoliaaksi, kun tulipalo hävitti heidän kotinsa Melchanthon kunnassa. Lonsway selitti itsellään olleen aikomuksen lähteä kolmen mailin päässä olevaan Dundalk nimiseen paikkaan ja nousi sen vuoksi varhain ylös. Hän teki tulen ja meni sen jälkeen talliin. Vasta sitten kun koira tuli hänen luokseen puoli palaneena, hän huomasi asunnon olevan tulessa. Hän saapui paikalle liian myöhään, voidakseen pelastaa vaimoaan ja lapsiaan, vaikka tuliplo saatiin sammumaan, niin että talo ei kokonaan palanut. Tapauksen johdosta toimitetaan kuulustelu.

Kauppala ollut tuhoutua kokonaan

RAYMOND, Sask. — Tämän kauppalun liike- ja asunto-osan pelasti asukkaiden, lähistön farmareiden ja intiaanien uupumaton taistelu eilen tulipalon hävitykseltä. Tuli kerkisi kuitenkin tuhota viisi rakennusta, tehden arvioltaan n. $30,000 vahingon.

Tulipalo raivosi neljä tuntia, leviten rakennuksesta toiseen ja vesi loppui pian ja pakkanenkin hidastutti sammutustyötä. Lestockista lähetettiin paikalle erikoinen vesitänkkijuna, sekä vapaehtoisia palosotilaita, joiden avulla tulipalo saatiin vihdoin sammutettua. — Raymond on 75 mailin päässä Reginasta.

Japanilaisia lapsia paljon ja opinhaluisia

VANCOUVER, B. C., helmik. 15. — Stevensonin kunnallishallinnon alaisissa kouluissa japanilaisten lasten lukumäärä kasvaa joka vuosi. V. 1925 kaikkiaan oli 900 oppilasta, nälstä 300 japanilaista. Viimeisten laskelmien mukaan oli 1,500 oppilasta ja näistä 600 japanilaista. Japanilaisissa sanotaan tiedonhalun kasvanneen huomattavasti. Mutta näiden japanilaisten lasten kasvatuksen sanotaan tulevan maksamaan paljon. Yhden lapsen kasvatus maksaa $52, tästä maksaa lapsen vanhemmat $5, hallitus $20, ja veronmaksajat $27. Japanilaiset asukkaat ovat luvanneet maksaa uuden $49,000 maksavan koulun rakennuskustannuksista $20,000, jos summaa ei vaadita yhdessä eräässä maksettavaksi.

Japanilaiset vanhemmat lähettävät lapsensa yleä japanilaisen koulun puoleksitoista tunniksi päivässä. Ja ennen nämä lapset jättivät koulun kesken, mutta nyt he kävvät lasten luokilta läpi koko kansakoulun ainakin. Heidät on koottu omiin luokkiinsa ja niitä on Richmondin piirissä 12.

Viisitoista mainaria sulkeutunut tunneliin

PARIISI, helmik. 15. — Pelastustyöläiset viime yönä työskentelivät pelastaakseen 15 kaivostyöläistä, jotka sulkeutuivat tunneliin Haute Gabe'ssa lähellä Saint Etienne. Ilmavälitysyhteys ilmotetaan voidun säilyttää.

28 kuollut ja 16 loukkaantunut

Kun jauhomyllyssä tapahtui räjähdys Rostov-on-Donissa

ROSTOV-ON-DON. U.S.S.R., helmik. 14. — Valtion omistamassa jauhomyllyssä täällä eilen tapahtuneessa räjähdyksessä 28 henkilöä kuoli ja 16 vaarallisesti loukkaantui.

Chicagossa maksettu palkkaa

Nimittäin kaupungin työläisille, jotka pitkään aikaan eivät ole saaneet palkkaansa

CHICAGO, Ill., helmik. 15. — Kaupungin työläisille on ruvettu maksamaan maksamattomia palkkoja pienissä erissä. Lauantaina ilmoitetaan jonetun "valentinelahjana" kahden viikon palkaksi maksamaan 20,000 työläiselle, yhteensä $1,850,000. Tämä summa ilmoitetaan "lainatun" kaupungin korporatsionirahastosta ja kulkuvälinevero-rahastosta. Mutta näiden kirjeiden mukana seurasi ohje, että kirjeitä ei saa avata ennenkuin maanantaina.

Ranska vaatii lisää sotalaivastoa

Italia myös tulee tekemään samoin, joten laivastojen lisäys onkin kysymyksessä

LONTOO, helmik. 15. — Ranskan lähetystö viime torstaina teki vaatimuksen laivastokonferenssissa, että Ranskalle on myönnettävä oikeus rakentaa kaksi kertaa niin paljon taisteljoitä kuin mitä v. 1922 Washingtonin sopimuksessa myönnetään. Tämän mukaan Ranskan tonnisto nousisi nousemaan v. 1936 724,479 tonnilla. Kun ottaa huomioon, että Italia myös vaatii oikeutta yhtä suureen laivastotonnistoon kuin Ranska, niin se merkitsee että Ranskan vaatii Italia vaatii suurempaa sotalaivastoa.

Washingtonin konferenssissa v. 1922 asetettiin panssarilaivoihin nähden suhde: Englanti 5, Yhdysvallat 5, Japani 3 ja Ranska 1.67. Nyt Ranska ja Italiakin vaatii suhdetta: 5—5—3—3—. Pidetään varmana, että jos Ranskalle myönnetään oikeus lisää rakentaa laivoja, niin siihen tapauksessa Japani tulee vaatimaan suurempaa suhdetta.

Ranskan ehdotuksesta on pari päivää sitten neuvoteltu kulissien takana, mutta mikäli on ilmotettu niin Ranska tulee peräänty mään vaatimuksesta. Ministeri Tardieu sanoo, että parlamentti ei missään tapauksessa luovu vaatimuksesta, vaikkapa hallitus luopuisikin.

Riveran neuvosto on hajotettu

LONTOO, helmik. 15. — Madridista tänään saapuneessa sähkösanomassa sanotaan, että kuningas on allekirjottanut määräyksen diktaattori Riveran perustaman kansallisen neuvoston hajottamisesta. Tuolla neuvostolla ei ollut lakiasäätävää valtaa, vaan ainoastaan oikeus antaa hallitukselle neuvoja ja suosituksia.

Nuori kommunisti kidutettavana

SOFIA, helmikuu. — Nuori kommunisti Spass Grosdanow, joka kirjoitti vallankumouksellisen manifestin kansainvälistä Nuorten päivää varten, on ollut vankilassa pidemmän aikaa. Hänet on määrätty kuukaudeksi "carceriin", mikä on pimeä ja kostea koppi, ja tämä nuori toveri tulee varmasti sairaaksi, jos häntä kauemmin siinä piinataan.

Sofiassa pidetyssä työttömien konferenssissa hyväksyttiin päätöslauselma, missä protesteerataan toveri Grosdanowin kiduttamista vastaan.

"Kisan" kansalliset hiihtokilpailut

Suoritettiin viikon vaihteessa ankaran pakkassään vallitessa

Viime lauantaina alkoi Sudburyssa täkäläisen "Kisan" järjestämät kansalliset hiihtokilpailut. Osanottajia oli koko lailla ja yleisöäkin kerääntyi kiinnolla seuraamaan lylynlykkääjien ottelua, mikä tapahtui purevassa pakkasessa, joka tietenkin jossakin määrin vaikutti tuloksiinkin.

Lauantaina kilpailtiin 5 km. matkalla, ja sunnuntaina, jolloin hiihdot jatkuivat kello 2:lta päivällä hiihdettiin 20 ja 10 km., joista viimeksimainittu oli ikämiesten välinen. Lisäksi oli alle 18-vuotiaiden poikien 10 km. hiihto.

Tulokset olivat:

5 kilometrin hiihdossa:

1) H. Tuuttila, Viesti, South Porcupine 21 m. 26 se; 2) E. Meriläinen, Kisa, Sudbury 21 m. 52 sem; 3) V. Salminen, Jehu, Beaver Lake 22 m. 25 sek; 4) M. Kyrölä, Viesti, South Porcupine 23 m. 04 sek; 5) P. Jansson, Kisa, Sudbury 23 m. 24 sek; 6) E. Partanen, Kisa, Sudbury 23 m. 36 sek; 7) T. Torvi, Jehu, Beaver Lake 23 m. 39 sek; 8) L. Laine, Jehu, Beaver Lake 24 m. 09 sek; 9) O. Häkkinen, Kisa, Sudbury 25 m. 11 sek; 10) V. Kuosmanen, Kisa, Sudbury 26 m. 41 sek.

20 km. tulokset:

1) H. Tuuttila, Viesti, South Porcupine 1 t. 25 m. 55 sek; 2) E. Meriläinen, Kisa, Sudbury 1 t. 31 m. 55 sek; 3) P. Jansson, Kisa Sudbury 1 t. 32 m. 04 sek; 4) M. Kyrölä, Vietsi, South Porcupine 1 t. 32 m. 24 sey; 5) Hj. Laamanen, Jehu, Beaver Lake 1 t. 33 m. 56 sek; 6) E. Partanen, Kisa, Sudbury 1 t. 35 m. 39 sek; 7) V. Salminen, Jehu, Beaver Lake 1 t. 38 m. 16 sek; 8) L. Laine, Jehu, Beaver Lake 1 t. 45 m. 29 sek.

Ikämiesten 10 km:

1) A. Reinikainen, Jehu, Beaver Lake 47 m. 35 sek; 2) S. Kolari, Jehu, Beaver Lake 1 t. 01 m. 32 sek.

Poikien alle 18 vuotta 10 km:

1) V. Vesa, Viesti, South Parcupine 45 m. 52 sek; 2) A. Myllynen, Kisa, Sudbury 48 m. 01 sek; 3) V. Tapper, Jehu, Beaver Lake 50 m. 45 sek; 4) N. Myllynen, Jehu, Beaver Lake 51 m. 05 sek; 5) L. Myllynen, Kisa, Sudbury 1 t. 01 m. 34 sek.

VAPAUS

Canadan suomalaisen työväestön ainoa itsenäisyyttä, ilmestyy Sudburyssa, Ont., kaikkina, paitsi sunnuntai- ja maanantaina juhlapäivinä

VAPAUS (Liberty)

The only organ of Finnish Workers in Canada. Published daily at Sudbury, Ontario Registered at the Post Office Department, Ottawa, as second class matter.

Toimitus, konttori, kirjakauppa ja paino omassa talossa Elm Streetillä.

Päätiosoite: Vapaus, Box 69, Sudbury, Ont.

Puhelimet: Konttori 1038. — Toimitus 536W. — Kirjakauppa 2387W.
Phones: Office (Job work, advertisements, etc.) 1038—Editor 536W.—Bookstore 2387W.

Julkaisijat J. W. Ahlqvist.
Manager: J. W. Ahlqvist.

Office, Bookstore and Printshop: Vapaus Building, Elm Street.

All mail to be addressed: Vapaus, P.O. Box 69, Sudbury, Ont.

TILAUSHINNAT:
1 vk.$4.50, 6 kk. $2.50, 3 kk. $1.75 ja 1 kk. $1.00. — Yhdysvaltoihin ja Suomeen sekä muu ulkomaille: 1 vk. $5.00, 6 kk. $3.50 ja 1 kk. $1.00.

ILMOITUSHINNAT VAPAUDESSA:
Kirjevaihtoilmotukset $1.00 kerta, $2.00 kaksi kertaa. — Avioliittoon menneille onnentoivotukset ne palstatuumaa. — Nimenmuuttoilmotukset 50c kerta, $1.00 3 kertaa. — Syntymäilmotukset $1.00 kerta, $2.00 3 kertaa. — Asuntoeroilmotukset $2.00 kerta, $3.00 kaksi kertaa. — Kiitosilmotukset $1.00 kerta. — Kuolemanilmotukset $2.00 kerta, 50 lisämaksu kiitoslauseelta tai muistovärsyltä. — Muutaman tie lot ja osoteilmotukset 50c kerta, $1.00 kolme kertaa. — Tilapäisilmettajien ja ilmotus seenttuurien on, vaadittaessa, lähetettävä ilmotushinta etukäteen.
General advertising rates, 75c per col. inch. Minimum charge for single insertion, 75c. The Vapaus is the best advertising medium among the Finnish people in Canada.

Jos ette milloin tahansa saa vastausta ensimäiseen kirjeesseenne, kirjoittakaa uudelleen liikkeenhoitajan persoonallisella nimellä: J. W. Ahlqvist, liikkeenhoitaja.

Ratkaisu puolueen ja suomalaisen järjestön välillä

Canadan suomalaisen järjestön toimeenpaneva komitea ilmoittaa, että sen Moskovasta saaman sähkötiedon mukaan, on Kominternin komissioni päättänyt, että Canadan puolueessa jälkeen joulukuun 6 päivän tapahtuneet eroitukset peruutetaan ja muut tapaukset ratkaistaan paikan päällä tapahtuvan puolueettoman selvittelyn kautta.

Paluumatkalla oleva suomalaisen järjestön edustaja on tk. 12 pnä lähettänyt Helsingistä lisäsähkösanoman, jossa vahvistetaan ylläoleva ja aikaisemmin lähettämänsä tiedonanto, missä ilmoitetaan Yhdysvaltain lehdille annetusta polemiikkikiellosta sekä puolueemme poliittiselle komitealle annetusta määräyksestä boikotustoimistojen lakkauttamisesta. Edustajamme lausuu ratkaisun johdosta seuraavasti: "Asiamme menee varmasti lopulliseen voittoon, järjestön eheys on taattu meille!"

Ristiretki Neuvostoliittoa vastaan

Se tavaton kiihko, joka uskonnon varjolla on kohditettu kaikissa kapitalistimaissa työläisten ja talonpoikain Neuvostoliittoa vastaan, ei ole pelkkää sanahelinää, vaan sen takaa kuvastavat imperialistisen voimien keskittämispyrkimykset sodan valmistamiseksi.

Aseellista hyökkäystä varten on välttämätöntä kiihoittaa tietämättömät kansankerrokset sotaisan kiihkon valtaan. Siinä valossa on ymmärrettävä kirkollisissa piireissä alulle pantu ristiretki uskonnon puolustamiseksi.

Tämä sitäpaitsi sanotaan aivan suoraan. "New York Timesin" Neuvostoliitossa ollut kirjeenvaihtaja Walter Duranty lähetti lehdelleen Parisista erikoissähkösanoman tk. 13 pnä, missä paavin ja Canterburyn arkkipiispan lausunnon johdosta sanotaan: "Aseellista seurantumista lukuunottamatta ei ole olemassa mitään mikä voisi kääntää Stalinia siltä tieltä, jota hän on päättänyt seurata . . ."

Tapahtumain kulku todistaa, että uskonnon varjolla alulle pantu neuvostovastainen kiihoitus juontaa alkunsa imperialistien poliittisista pyyteistä. Paavin vetoomusta seurasi heti englantilaisten piispojen vetoomukset "kristikansalle". Lisäksi kulutettiin melkein kokonainen päivä Neuvostovallan kiroomiseen Englannin loordien huoneessa. "Työväen" hallituksella kyseltiin alahuoneessa, mihin toimenpiteisiin se aikoo ryhtyä bolshevikien harjoittaman "uskonvainon" johdosta. Henderson vastasi hallituksen antaneen määräyksen Moskovassa olevalle lähettiläällcen hankkia tiedot mainitusta uskonnonvastaisesta ryntäyksestä, ja selitti hallituksen seuraavan "suurella huolestuneisuudella" neuvostojen sotaa uskontoa vastaan. Lukuisissa yhteyksissä on suoraan vaadittu sekaantumista Neuvostoliiton asioihin. Konservatiivi Lampson alahuoneessa kyseli hallitukselta, tuleeko se kansainliittosopimuksen 11:sta artikkelin mukaan ryhtymään toimenpiteisiin tuodakseen kansainliiton pohdittavaksi kysymyksen uskonnonvapauteen vaikuttavista Venäjän olosuhteista.

Rinnan uskonkiihkon lietsomisen kanssa, kiertää kapitalistimaiden lehdissä valitukset Neuvostoliitossa käynnissä olevaa maiden kollektivisoimista vastaan. Kapitalistiset riistäjät, jotka mitä roistomaisimmalla tavalla ryöstävät valtansa alaisia työläisiä ja talonpoikia, ovat käyneet nyt erittäin "humaanisiksi" Neuvostoliiton kulakkien puolesta, joilla ei ole enää mitään paikkaa neuvostojen maataloudessa, ja jotka Neuvostoliiton talonpoikaiston ja Neuvostohallituksen toimesta luokkana tuhotaan, jotta voitaisiin laajentaa sosialistista kollektivista maataloutta yleisen hyvinvoinnin kohottamiseksi ja uuden talousmuodon vahvistamiseksi

Neuvostohallitus on lähtenyt määrätietoisesti panemaan suunnatonta maatalouden sosialistista rakentamista täytäntöön. Tätä vastaan ovat kulakit nousseet taistelemaan. Papisto on yhtynyt näiden varakkaiden talonpoikien kanssa vastarintaan. Siksi saavat kirkot ja papit seurata kulakkien mukana tuhoonsa. Neuvostovalta ei pystyisi tällaista henkistä kumousta toteuttamaan, ellei sillä olisi käytettävissä kolmentoista vuoden hiedelmät kommunistisen kansanvalistuksen alalla, mikä saattaa laajat uskonkahleista vapautuneet kansankerrokset yhteistoimintaan uskonnon jätteiden hävittämiseksi.

Tilanne imperialistisessa maailmassa kiihdyttää kapitalististen voimien keskittymistä Neuvostoliittoa vastaan. Moskovan "Pravda" sanoo kirkollisten ristiretkistä seuraavaa: "Hänen (paavin) vetoomuksessa on todellisuudessa valtioille annettu kutsu katkaista suhteet Neuvostoliittoon, sillä Neuvostoliitto ei tule koskaan sallimaan ulkomaalaisten sekaantumista sen uskonnonpolitiikkaan."

Kansainvälisellä työväenluokalla on syytä seurata valppaasti tätä ristiretkeä, sillä sen takana on imperialistien sotavarustelut Neuvostoliiton tuhoamiseksi. Työväenluokan on oltava varuillaan ja kaikki huomio kohdistettava työläisten neuvostovaltion puolustamiseksi.

Brittiläinen sorto Intiassa

Viimeisessä Kommunistisen Internationalen kongressissa käsiteltiin sangen perinpohjaisesti valtiollista tilannetta imperialistisen valtioiden siirtomaissa. Tällöin annettiin melkoista huomiota vallankumoukselliselle liikehtimiselle Wallkadun pankkiirien alaisissa latinalaisen Amerikan maissa. Mutta samalla todettiin sorrettujen siirtomaakansallisuuksien kumouksellistuminen idässä, erikoisesti Intiassa, Indonesiassa j.n.e.

Ennustukset Intiassa tapahtuvasta kumouksellisesta noususta ovat pitäneet tarkalleen paikkansa. Tämä joukkojen liikehtiminen on ollut niin valtava, että brittiläisten vallanpitäjien on täytynyt luvata intialaisille itsehallinto ei dominio-oikeudet, tyynnyttääkseen joukkoja ja estääkseen avoimen vallankumouksen puhkeamisen.

Kuten Intiasta saapuneet tiedot kertovat, eivät Intian miljoonat työläiset ja talonpojat aijo tyytyä mihinkään vale-itsehallintoon, vaikka tätä tarjottaisiin Englannin "työväen" hallituksen vapaamielisenä reformina. Intialaiset katselevat Britannian hallitusta ainoastaan imperialistisen sorron välikappaleena, olkoon Englannissa vallassa mikä porvaripuolue tahansa, eivätkä niinollen näe että siltä taholta voitaisiin odottaa mitään hyvää.

Tämä on välttämätön seuraus puolivuosisataisesta sorrosta, mikä brittiläisten valloittajien taholta on harjoitettu. Maa on ryöstetty putipuhtaaksi, toistasataamiljoonaa ihmistä painettu suoranaisen nälkiintymisen asteelle. Englannin kapitalistilehdet ovat palstamäärin painaneet kirjoituksia, joissa brittiläisten valtaa puolustetaan ja sanotaan, että brittiläiset eivät luovu Intiasta muuta kuin väkipakolla. On uskoteltu, että brittiläinen yliherruus on ollut hyödyksi ja siunaukseksi Intialle. Canadankin päivälehdissä on kierrellyt paljon tämänsuuntaisia kirjoituksia.

Montrealin "Starissa" viime torstaina myös annettiin mitä edullisin kuva "brittiläisten uhrautuvaisesta holhouksesta" Intiassa. Viitataan siihen, että brittiläisten toimesta on rakennettu yli maan ulottuva rautatiejärjestelmä, maailman huomattavimmat kastelulaitokset, annettu valtiolainoja talonpojille, ja jos miljoonat ovatkin nälkäkuoleman partaalla, ei se muka johdu brittiläisestä sorrosta, vaan kansan omasta saamattomuudesta ja velttoudesta.

Myöhemmin samassa kirjoituksessa sanotaan, että brittiläisen vaikutuksen poistaminen Intiasta merkitseisi maan joutumista anarkiaan ja kansalaissotaan. "Se hyvä, mitä brittiläisen yliherruuden vuosina kärsivällisten ponnistusten avulla on tehty, tulisi tuhotuksi", sanoo lehti.

Jos näin olisi, jos brittiläisellä yliherruudella olisi ollut vain siunausta tuottavat seuraukset, ei silloin sitä vastaasa olisi nyt kansan pohjakerrosten äärimäinen synkkä viha. Mutta brittiläiset valloittajat alunperin tulivat maahan ryöstötarkoituksissa. Valloituksen jälkeen pystytetyn väkivaltahallituksen turvin ovat englantilaiset kapitalistit saapuneet maahan. Teollisuutta, rautateitä ja kastelulaitoksia on rakennettu, mutta ei missään "hyväntekeväisyystarkoituksessa", kuten "Star" kuvittelee, vaan suunnattomien voittojen kiskomiseksi orjuuteen poljetulta kansalta. Tästä johtuvat viimeaikojen suuret kutomo-, rautatie- ja veronmaksulakot. Säilyttääkseen valtansa ovat brittiläiset vallanpitäjät väestön valistamisen asemesta käyttäneet hyväkseen sen ennakkoluuloja ja taikauskoa. Uskonpogromit ovat sangen yleisiä. Viittaukset siihen, että eri uskontokunnat tarttuisivat toistensa kurkkuun, jos brittiläistä ylivaltaa hellitetään, johtuu siitä, että uskonvihaa on itse vallassaolijain taholta kiihoitettu.

Mutta varsin arveluttavaksi englantilaiselta kannalta katsoen on muodostunut se, että erinäisillä seuduilla ovat muhamettilaiset ja hindut yhtyneet veronmaksulakoissa brittiläisiä vastaan. Tämä viittaa siihen, että kumouksellinen tyytymättömyys yhdistää ennen vihamieliset uskontokunnat Kun näin pitkälle on jo päästy, niin ei voida ihmetellä, että englannin imperialismi, tunnettujen vanhojen väkivaltakeinojensa ohessa, tekee yrityksiä Intian "rauhoittamiseksi", lupaamalla sellaisia valeuudistuksia, kuin "itsehallinto-oikeutta".

Kansainvälinen työläisnaisten päivä

Vuosi vuodelta on kansainvälisen työläisnaisten päivän vieton merkitys kasvanut. Se on muodostunut proletaarisen naisliikkeen ryntäyspäiväksi. Kapitalistisissa maissa kohdistetaan silloin huomio työläisnaisten vetämiseksi mukaan luokkataisteluun.

Luokkatietoinen naisliikkeemme on elimellinen osa yleisestä työväenluokan taisteluliikkeestä. Se on osoittautunut arvokkaaksi työtätekevien naisten herättäjäksi ja valistajaksi. Sen harrastuspiiri käsittää kaikkia työläisäideille ja tyttärille niin tehtaissa kuin kodeissa esiintyviä kysymyksiä. Proletaarinen nuorisokasvatus on yksi sen tärkeitä toimialoja. Yleisvalistustyöhön naisten vetämiseksi kommunistisen liikkeen johdolla käytävään luokkataisteluun kiinnitetään naisjärjestöissämme erikoista huomiota.

Neuvostoliitossa on naisten toiminta kiintynyt Neuvosto-yhteiskunnan sosialistiseen rakennustyöhön. Mutta myöskin sen puolustamiseen aina puna-armeijaan osanottoa myöten ottavat naiset osaa työläisten valtiossa.

Me elämme kapitalistisessa yhteiskunnassa työväenluokan kumouksellisten voimien kokoamisen ja järjestämisen kaudessa. Siinä on työläisnaisilla tärkeitä tehtäviä suoritettavina. Canadassa on työläisnaisten liike suhteellisen nuorta ja alkeellista, rajoittuen suurimmaksi osaksi suomalaisiin ja ukrainalaisiin naisjärjestöihin. Näissä puitteissa toimien, ei tietenkään ole saavutettu mullistavia tuloksia. Naisliikkeemme on kuitenkin pystynyt kehittämään melkoista toimeliaisuutta ja luokkakysymysten harrastusta työläisnaisten keskuudessa, avustanut lakko- y.m. taisteluita.

Viime aikoina on kiinnitetty erikoista huomiota Canadan työläisnaisten toiminnan keskittämiseen ja sen laajentamiseen muihin kansallisuuksien keskuuteen. On puhuttu kansallisen konventsionin järjestämisestä vakavan, yhtenäisen perustan luomisesta liitolle. Myöskin on herätetty kysymys erikoisen retkikunnan lähettämisestä Neuvostoliittoon, oman naisten lehden perustamisen tarpeellisuudesta j.n.e. Kaikki tämä viittaa siihen, että työläisnaisemme omissa järjestöissään harrastavat joukkojärjestönsä kysymyksiä.

Naisten päivän vieton valmistelut ja itse työläisnaisten päivään osallistumisella vedetään laajat työläisnaisjoukot proletaariseen joukkotoimintaan. On siis mitä parhaimmat syyt toivoa entistä valtavampaa osanottoa ja menestystä työläisnaisten päivälle, maaliskuun 8:lle.

"Venäläisen kumouksellisen lennokkuuden yhdistäminen amerikkalaiseen toimekkuuteen — kas siinä on leninismin ydin puolue ja valtiollisessa työssä." — Stalin: "Lenin ja leninismi".

OSUUSTOIMINTA

Pohjois-Ontarion työläiskuluttajille

Timminsissä perustettun työläisten osuuskaupan, joka on laajentanut liikettään So. Porcupineen ja Kirkland Lakelle, varsinainen vuosikokous on lähellä. Kun täällä ei ole tehty työväenjärjestöjen taholta mitään kokouksen onnistumiseksi periaatteelliseen puoleen samoin ei ole suurelle joukolle jäsenistöä ollut tiedossa ne periaatteelliset asiat mitkä tulee kokouksessa esille jäsenistön päätettäväksi, niin haluan kajota yhteen kohtaan, joka asia tulee siellä esille. Täällä Timminsissä suomalaisen jäsenistön kokouksessa tämän kuun 11 päivänä ilmeni johtokunnan esityksen mukaan keskusostoliikkeen perustamiskysymys. Selosteltiin Port Arthurissa pidettyä neuvottelukokousta, jolla oli tarkoitus saada perustettua työläiskuluttajain osuuskauppojen keskusosastoliike. Samoin kuultiin johtokunnan taholta, että myöhemmin Port Arthurin kokousta oli Canadan osuustoimintaliiton taholta kehoitettu Timminsin osuuskaupan johtajaa ryhtymään perustamaan Pohjois-Ontarioon tukkuliike. Lausunnossa ilmoitettiin, että tämä asia ei ole kehittynyt sen pisemmälle, vaan tulee vuosikokouksen antaa asialle ratkaiseva päätös.

Tunteeko tätä jälkimäistä kysymystä osuuskauppamme jäsenet? Tuskin. Ei monetkaan tiedä koko asiasta mitään muuta kun vain sen, minkä saivat Vapauden etusivulla olevasta uutisesta lukea, että pohjoiseen on päätetty perustaa tukkukauppa ja se tulee Timminsiin ja liikkeen johtajaksi Timminsin kaupan johtaja. Tuo uutinen ehkä oli otettu Pohjois-Ontarion sanomalehdistä. Samasta asiasta kirjoitti myös keskuksen asilesta Hill Vapauden toukokuun 16 päivän numerossa otsikolla: "Työskentely osuustoimintarintamalla". Lainaan tähän yhden kohdan Hillin kirjotusta.

Entäs Pohjois-Ontariossa keskusosastoliikkeen kehittämisen askeleet? Oliko Port Arthurissa pidetyssä konferenssissa tällainenkin pyrkimys jo kehitetty, tai mistä johtui, että pohjoisessa antaudutiin itsenäisesti tällaisen puuhan taakse ja ensimäisessä konferenssissa ja meidän Timmins—So. Porcupine—Kirkland Lake liikkeitemme yleisliikkeenhoitaja itse alusti kysymyksen vaikkakaan siitä ei oltu puolueen taholta päätetty, sekä yksin ratkaisi jo sen perustamisen kannan? Tullen puheenjohtajaksi liikkeeseen mutta ilman minkäänlaista vasemmistokantaa edustavaa tukea johtokuntaan. Tämä osoittaa meille sen höllyyden, millä puoluejäsenemme käsittelevät kysymyksiä, sekä yleensä puoluetehtäviä. Onko osuusliikkeen liikkeenhoitajana puoluejäsen vain siksi, että annetaan liikemenetelmien lentää ilman suunnitelmallista puoluepyrkimystä ja toiminnan ohjelmaa, vai ymmärretäänkö, että "Kommunistipuolueen jäsenten täytyy aina pyrkiä elävöittämään osuusliikkeitä luokkatietoisuuden hengellä ja katsomaan että osuusliikkeet avustavat työväenliikkeen kaikkien muotojen yhtenäistyttämistä." Ellei käsitetä osuusliikkeissä työskentelyämme juuri tässä ymmärryksessä, niin silloin ei ole mitään syytä painostaa meikäläisten rakentamien liikkeiden liittymistä Canadan osuustoimintaliittoon, koska tämän järjestön ja siihen kuuluvien liikkeiden "liikkeenhoito ja johto on poliittisen puolueettomuuden ohjelmalla leikkivien porvarillisten idealistien käsissä."

Edellä mainittu kohta Hillin kirjoituksesta selvittää jonkun verran millainen tulisi olemaan se yhtymä johon pitäisi yhtyä. Nyt pitäisi osuuskunnan jäsenten kiinnittää huomiota näihin seikkoihin ja päättää kumpi on parempi. Allekirjoittaneen käsityksen mukaan on Port Arthurin kokouksen suunnitelma parempi, sillä se tulisi dustamaan työläiskuluttajain joukkoa ja ne joukot ovat paljon suuremmat kuin toinen kysymyksessä oleva paikka. Kun tiedämme myös Canadan osuustoimintaliiton vanhoillisuuden, niin saamme myös ajatuksen, miksi tuon liiton taholta kehoitettiin perustamaan keskusostoliikettä kun tiedettiin sellaisen yrityksen olevan jo alulla? Ehkä juuri siksi että haluttiin tämä Pohjois-Ontarion suurin osuuskauppa saada yritykseen, josta sen on vaikea päästä irti ja siten estää jo kyseessä olevan yrityksen toteutumista. Työläisten joukkovoiman aikaansaaminen tuntee nämä puolueettomuuden nimellä kulkevat ja siksi he koettavat kaikella vahvistaa omaa valtaansa. Tuskin osuuskuntamme jäsenet tietää missä nuo kaupat ovat jo, millaisia ne ovat, joitten kanssa on aikomus ryhtyä yhtymään? Näissä asioissa ei pitäisi käyttää kiihkoilua ja turhan aikaisuutta, vaan käsitellä asiat sillä käsityksellä kuin työväestön yhteinen etu vaatii. — V. K.

Toronton uutisia

"Yrityksen" painikilpailut. Torontonin Yritys järjesti eilen Don-haaljlla jäsentenväliset painikilpailut, joissa samalla kilpailtiin tov. V. Heikkisen lahjoittamista mestaruusvöistä. Nämä kilpailut olivat vasta alkusoittoa tuleville Canadan T.U.L:n mestaruusilkpailuille, jotka myöskin järjestää Yritys huhtikuun ajalla. Seuran painisakki koettaa osallistua mestaruuskilpailuihin oikein miehissä, joten koettakaa toisetkin seurat järjestää niskamiehet joukolla mukaan.

Näissä kilpailuissa oli monta hyvää ottelua, joita yleisö seurasi mielenkiinnollo. Ensiksi oteltiin sarjassa alle 140 lbs., jossa voiton ja mestaruuden otti nimiinsä M. Kokko, vaan ei mestaruus ollut helposta, sillä vastassa oli A. Ehrlund ja E. Koivunen. Ottelu Kokko—Ehrlund oli niin tasaväkinen, ettei ratkaisua tullut, joten aika tuli kysymykseen, kumpi voittaa seuraavan miehen nopeammin ja siinä oli Kokko onnekkaampi. Sarjan kolmas mies E. Koivunen oli alokas, vaan hänen ottelu-tarmonsa oli hyvä, jos hän ottaisi oikein tarmolla kiinni harjoituksiin, niin siitä miehestä saisimme vielä kuulla.

Sarjassa alle 155 lbs. oli 3 miestä. Ottelussa. Kujanpää—Kokko, oli Kokko aluksi johtavana, vaan sortui omaan heittoonsa, Kokko muuten oli hyvässä kunnossa, painien ratkaisemattoman V. Oinosen kanssa, joka puolestaan paini pyöreän Kujanpään kanssa. Sarjassa alle 170 lbs., ei V. Penttilä sanut olla tarpeekseen matolla, kun yhdellä ottelulla selvisi sarjassaan; koettakaa järjestää hänelle vastusta mestä kilp. S. Peltonen on lupaava mies, vaan ei hän ollut parhaassa kunnossaan, sillä oli loukannut itsensä harjoituksissa, sarjan kolmas. R. Mela. Sarjassa yli 170 lbs. oli ainoastaan kaksi miestä, jossa puoliajan jälkeen V. Mäenpää luovutti voiton Hj. Niemelle, joten sekin sarja oli selvä. Lopulliset tulokset:

Sarja alle 140 lbs.: 1) M. Kokko 1 v. 1 r. 2) A. Ehrlund 1 v. 1. r. ajassa jälessä. 3) E. Koivunen 2 h.

Sarja alle 155 lbs.: 1) K. Kujanpää 1 v. 1 r. 2) V. Oinonen 2 r. 3) O. Kokko 1 r. 1 h.

Sarja alle 170 lbs.: 1) V. Penttilä 2 v. 2) S. Peltonen ½ v. 1 häv. 3) R. Mela 1½ h.

Sarja yli 170 lbs : 1) Hj. Niemi 1 v. 2) V. Mäenpää 1 h.

Mestaruusvyöt. Ensiksi sarjojen alle 140 lbs. ja 155 lbs. voittajat ottelivat keskenään, jossa M. Kokko kevyempänä peri voiton. Sarjojen alle 170 lbs. ja yli 170 lbs. voittajat eivät otelleet, sillä Niemi luovutti vyön V. Penttilälle ilman ottelua. Samoin kilpailtiin tov. K. Sundholmin lahjoittamasta kunniapalkinnosta kilpailujen parhaalle alokkaalle. yleisön äänestyksen perusteella. Palkinnon sai omakseen O. Kokko, lähinnä S. Peltonen. Yleisön kannatus kohtalainen, vaan paremmaksi voisi tulla, jossa yleisöllä olisi enempi harrastusta urheiluun. — It.

"Yrityksen" kuukausikokous pidetään Spadina-haalilla ensi keskiviikkona tk. 19 p:nä alkaen klo 7 ip. Seuran jäsenet ja kaikki jäseniksi aikovat, saapukaa joukolla mukaan. Kokouksessa käsitellään useita tärkeitä asioita.

MOSKOVA. — Hallitus on päättänyt poistaa Nishnij-Novgorodin vuotuiset markkinat, mitkä tsaarin aikana muodostuivat tärkeäksi. N.s. nep-järjestelmään palattua markkinat uudelleen pystytettiin, mutta niiden merkitys on yhtenään vähentynyt, ja kun nyt suurin osa kaupasta tehdään hallituksen ja osuusliikkeiden kautta, niin markkinat ovat käyneet tarpeettomaksi.

Timminsin uutisia

Täällä pohjois-Ontaricssa on tullut viime päivinä lunta ettei kohta pääse ovesta ulos, vaan kyllä me naiset olemme täällä oppineet sitä kylmää kärsimään; vaikka on pyryä ja pakkasta, niin on aina talluk-kaamme haalia kohti. Niinpä oli 12 päivän iltana jäsenryntäys T.N. liitolla ja uusia jäseniä yhtyi toista-kymmentä. Tervetuloa rintamaan! Toivon että käytte kokouksissa; yhteisen toiminnan avulla vasta voimme saavuttaa paremman tulevaisuuden. Silloin me vasta voimme vapautua kotiorjuudesta ja kapitaalin riistovallasta. Jotkut toverit käyvät vain harvoin kokouksissa; ollaan jäseniä eikä käydä kokouksissa paitsi jos on joku erityinen juttu, vaikka se olisi vain kerran vuodessa. Ei toverit aine ole kaikkien mieli sama. Täytyy oppia sihen, että vaikka ei aina saadakaan omia mielipiteitään läpi vitse, täytyy antaa periksi, ettei silti jäädä ja olla vuosia pois kokouksista. Sellaisista tovereista ei ole taistelulinjalla paljon hyötyä. Joillakin toivereilla on taas paljon hommaa. Edustajakokous pidetään maaliskuun ajalla, naisten päivän vietto on samoin.

Naamiotanssit on 26 p. helmikuuta. palkintoja jaetaan kolmesta eri aiheesta. yksi kustakin.

En tiedä mikä tämän kylän poikiin on mennyt kun ne ovat ruvenneet akkoja niin lähentelemään; katsoa saa vain ennekuin on maaliskuu lopussa, eikö noiden kesken synny jotkin kekkerit, vaikkakaan ei sen pahempaa.

Viimeinen järjestön kokous oli hiukan "myrskyinen". sen sai aikaan alussa se kun toveri Neill pyrki jäseneksi Timminsin S. J. osastoon. vaan kun oli kaikilla tietena että hän on joutunut Sudburyssa pois, niin käskettiin Neilin varttomaan siksi kunnes asiat selkenee.

Onkohan sensuuri käymässä Timminsin ja Kirkland Laken välillä? Sanni Kulmala muutti täältä Kirkland Lakelle poikatalolle työhön. Olemme lähettänyt hänelle kaksi erikertaa kommunistipuolueen muuttokortin solu 13, eikä hän ole kumpaakaan saanut. Missä on vika? S. K. on kuulunut T.N. liittoon ja palvelijatarosastoon sekä kommunistipuolueeseen; hän yhtyi aivan heti kun tuli Suomesta. Täytyykö tulla muuttokortti tuomaan tai hakea. Koetamme vielä lähettää yhden kerran ja registeerata kirjeen. Voitte kohdella S. K:aa toverina, se kuuluu hänelle, hän on järjestyneen työväen riveissä. — älä.

Sault Ste Marien uutisia

Niin me työläisnaiset pitää nutkitiin taas naisosaston kokous 12 p. t.k. Vähäsen oli väkeä, sillä meidän naiset vartoo vaan hyvyyksiä toisten töistä ja niin ollen antavat kunnioituksensa olemalla kokouksesta pois. Ja niinhän se tosin onkin helpompi, ei ole mitään vaivaa, tuleehan se ihannevaltakunta kun yksi ja kaksi oikein yrittää ja me saamme saman eikä tarvitse panna kun kädet istiin ja odottaa. Vaan sanon teille toverittaret, että vaikka meitä olikin vähäsen, niin paljon silti saimme asioita järjestettyä. Valittiin edustajat konventsioniin ja annettiin heille evästykset, joiden mukaan he vievät asiaamme eteenpäin. Luulen että nämä naiset ottivat tehtävän ilolla vastaan, jos ei tule erityisiä esteitä. Samalla sain sen huomion, että he tulkevat oikeata työläisten linjaa ja edustavat näin ollen sen toiminnan puolesta. Oi miten onkin hauska nähdä niitä naisia jotka pystyvät jotakin tekemään ja myös täyttävät sen tehtävän jonka he ottavat vastaan. Ottamalla esimerkkiä toisista saamme paljon voimia yhteisille pyrinnöille. Jaettiin keräyslistoja, jotka ovat sitä varten kun lähetetään neuvostoliittoon naisia opiskelemaan (?) miten saavuttaisimme sen yhteiskunnan jossa on kaikilla saman arvoinen elämä ja tietysti he opettelevat mitä he sattuvat tarpeelliseksi näkemään (?).

Siis ruvetkaapa innolla asiaan ja heittäkää pois velttous tulemalla naisten kokouksiin näyttämään ettette ole vaan paljaita nollia jona meitä miesten puolelta monastikin pidetään. Siis naiset tasa-arvoisiksi miesten rinnalle.

Naisten yhteistä päivää vietetään suomalaisella haalilla 9 p. ensi kuuta. Siihen ottavat osaa ukrainalaiset naistoverit ja on paljon ohjelmaa. Tervetulca.

Haalilla on ukkojen ja akkojen sovintojuhla myös; on paljon näkemistä ja kuulemista. Ne kestävät kolme päivää, alkavat 20 p. ja loppuvat 22 päivä tätä kuuta. Siis kolme iltaa on ilo ylimmillään. — Akka.

Eri paikkakunnilta

Fossmill, Ont.

Tapaturma työmaalla. T.k. 7 p. loukkaantui toveri Lauri Piikkilä Fossmillissa, Jansonin kämpällä. Toveri Piikkilä työskenteli "shitveillä", tukkien rullarina ja kanki jota pitkin tukkia rullattiin löi Piikkilää leukaan niin että lääkärin apuun oli turvauduttava.

Tämäkin tapaturma johtui suorastaan liian korkeasta työtehosta, tai työn "järkiperäistyttämisestä", kuten kapitalistit sitä nimittävät, sillä sanotun päivän aamuna laitettiin 8 miestä "taipaleelle" ja jälelle jääneiden oli suoritettava sama työmäärä. Kun tukkia alkoi kertymään skitveille niin paljon että hevosten olisi tarvinnut vähäsen vartoa, hyökkäsi itse kämpän runnaa rullaria avustamaan ja kiire oli niin kohonnut huippuun, ettei siinä työläiset voineet huolehtia omasta turvallisuudestaan, vaan ainoastaan työn ostajan kukkaron lihottamisesta.

Tällaisten tapausten luulisi antavan aihetta järjestäytymiselle, sillä järjestyneinä ei työläiset ryhdy tekemään yksin sitä työmäärä minkä suorittamisessa ennen on ollut kaksi. Yksilönä on aina mukauduttava työnostajan vaatimuksiin tai jätettävä työpaikka, mutta joukkona voimme olosuhteitamme korjata. Tällä kämpällä oli suomalaisten työläisten mielipide harvinaisen sympaattinen kapitalisteille, sillä ainakin niistä, jotka järjestökysymyksestä mitään puhuivat, sai sen käsityksen, ettei näitä työläisiä ole kapitalistit riistäneetkään, mutta sen sijaan työläisten järjestöt. Eivät olisi huolineet I.W.W:stä sen paremmin kuin muistakaan järjestöistä. Joku sanoi kyllä Suomessa kuuluneensa järjestyneisiin ja keväällä taas sanoi sinne menevänsä, mutta täällä tuntui miehkonen olevan kiivaimpia järjestyneisyyden vastustajia, jota allekirjoittanut usko Suomen järjestyneistä työläisistä missään maassa; sillä työväenliike on ja täytyy olla kansainvälistä, muussa tapauksessa sen merkitys on vähäpätöistä ja johtaa karsinoitumiseen, jolla ei ole suurtakaan merkitystä.

Kirjavaa ainesta tuntui ylläimainitun kämpän miehet olevan mielipiteiltäänkin. Niinpä eräs Yrjö Koivuniemi kertoillessaan kotipaikkakunnan (s.t.s. Jurvan) asioita, kertoi miten veljensä oli vapaussodassa koko ajan valkoisten puolella ja sodan loputtua siirrettiin rajavartiostoon, jossa oli paljon kaikenlaisia tilaisuuksia. Muun muassa oli "veikko" onnistunut varastamaan monta hevosta Venäjän puolelta ja erään kerran kun oli mennyt kettuja metsästämään toverimsa kera olivat eksyneet Venäjän puolelle ja tavanneet kaksi "ryssää" jotka olivat jossain työhommassa, "ehkä vallihautoja kaivamassa", niin olivat heti "tomauttaneet" ja toinen mies oli kaatunut. Enempi ei sankarit kerinneet nähdä, vaan jucksivat pakoon omiensa luokse. Niin että oli se Koivuniemen veli todellinen sankari. Itse sanoi Yrjö poika olleensa vaan "rumihia rusiimassa" kun oli vielä liian nuori rintamalle lähtemään. Tällaisille jutuille osa kämpän miehistä vaan hymyili huolimatta allekirjoitranecn liuonautuksista, että: "Olet siis vapaaehtoinen valkaisija". Juttujen kertoja myönsi, ettei hänen ikäisiään ollsi voitu pakko-otolla viedä mihinkään käytettäväksi sotatarkoituksiin. Sillääkään mielellä, joka oli ollut Suomessa järjestynyt, ei ollut mitään sanottavaa tällaisista "kaskuista", mutta kyllä oli sanottavaa ja paljon olikin kun allekirjoittänut kehoitti järjestymään, luonnollisesti vain sellaisia työläisiä, jotka eivät työväenjärjestöjä häpäise niihin liittyessään. Toisilla Fossmillin kämpillä ei työläiset, mikään kansallisuus, välttänyt järjestyneisyyttä vastaan vaan innokkasti keskustelivat järjestäytymisen välttämättömyydestä ja järjestämistyön tehostamisesta, joka onkin aiona keino nykyisen suurtuotannon ja huippuunsa kehitetyn riiston aikakaudella.

L. W. I. U. of C:n kiertävä.

Neuvostoliitosta

BOLSHEVIIKKIPUOLUE LU. JITTUU

Puolucessa on 1,551,000 jäsentä ja kanditaattia, joista 725 tuh., eli 46.8 pros. tuotannollisia työläisiä

NKP(b):n KK:n tilastollisen osaston tietojen mukaan oli syyskuun 1 p:nä v. 1929 puolueessa 1,551,000 jäsentä ja kanditattia. Tästä luvusta oli 1 miljoona (64.7 pros) työläisiä yhteiskunnallisella asemaltaan. s.o. työnsä laadun mukaan ennen puolueeseen liittymistänsä. Talonpoikia on 232,600 eli 15.1 pros. ja muut ovat palveluskuntalaisia, pientuottajia, käsityöläisiä, työttömiä, ammatittomia henkilöitä j.n.e.

Näistä 1 miljoonasta työläiskommunistista on vain 725,200 eli 46.8 pros. välittömässä tuotannollisessa työssä tuotantolaitoksissa, rakennuksilla, maataloudessa ja kulkulaitoksessa. Muut työläiskommunistit kuuluvat palveluskuntalaisten, opiskelijain, työttömien j.n.e. joukkoon.

Absoluuttinen palveluskuntalaisten luku toimensa laadun mukaan on 476,300 s.o. 33.7 pros. koko jäsenlukusta. Välittömästi maataloudessa työskentelevien talonpoikien luku lasketaan myöskin pienemmäksi, kun syntyperältään talonpoikien luku ja on se 19,200 (12.7 pros.). Tästä luvusta 68.5 pros. omaa yksilöllisen talonpoikaistalouden ja 31.5 pros. on koll. talouksien jäseniä.

Opiskelijoita, jotka eivät opiskele työnsä ohessa, työttömiä, kotiemäntiä y.m. on 154,000 eli 9.8 pors. koko puolueen jäsenmäärästä.

NKP(b):n KK:n marraskuun täysistunnon v. 1928 direktiivi edellyttää tuotannollisten työläisten luvun kohottamista 50 pros. puolueen jäsenistöstä v. 1930 loppuun mennessä. Vuoden ja 3 kuukauden aikana on työläisten ominaispaino puolueess

Asiamiehille huomioon otettavaa

Jos jollain Vapauden asiamiehellä on "Työläisen Taskukalenteria" myymättä, eikä luule voivansa saada niitä enempi kaupaksi, niin hänellä viipymättä liiat takaisin Vapauteen. Jos takaisin palauttaminen menee paljon myöhemmälle, niin emme voi sellaisia enään ottaa vastaan huomioon.

VAPAUDEN KIRJAKAUPPA

P. O. BOX 69 SUDBURY, ONT.

RAHAA SUOMEEN

Kurssi Suomen M:kkaa

391 5

Canadan Dollarista

Lähetyskulut:

c lähetyksistä alle $20.00, 60c
hetyksistä $20.00—$49.99, 80c
hetyksistä $50.00—$79.99 ja
,00 lähetyksistä $80.00—$100.00
kä 50c jokaiselta seuraavalta alvalta sadalta dollarilta.

Sähkösanomalähetyksistä ovat lä tyskulut $3.50 lähetykseltä.

Suomen rahaa ostetaan. Kurse 45 sadasta Smksta.

Tehkää lähetykset osotteella:

VAPAUS,
Box 69, SUDBURY, Ont.

Laivapilettejä myydään.
Tiedustakaa pitettiasioita

Vapaudelle ottavat rahavälitykvastaan myöskin:

VAPAUS
PORT ARTHUR BRANCH
316 Bay Street,
Port Arthur, Ontario

APAUS MONTREAL BRANCH
1196 St. Antoine St.,
Montreal, Que.

AARO KIVINEN
Kirkland Lake, Ont.

JOHN VUORI
South Porcupine, Ont.

CHARLES HAAPANEN,
Osuuskauppa, Timmins, Ont.

JOHN WIRTA,
Broaview Ave., Toronto, Ont

DAVID HELIN,
paikkakunnilla Keski-Ontariossa

Seisomapaikoilta

Kirj. Hele Salo.

uljen aaltoilevassa ihmisvirrassa, essäni pienen tyttöni käsi.

Katso", sanoo tyttöni, "kuinka kaita valoja on tuolla suuressa sa. Kuule, siellä soitetaan ja etaan, mennään sisälle."

anon hänelle: "Ei tyttöni, me elemme näyteikkunoita." Vien et sinne, missä nuket ja tontut ittavat lapsen mielen, unohtuu kauniista talosta, missä soitetaan. Mutta minä näen kuinka naiturkiksissa kulkevat silkkipyttyten herrain rinnalla, he rientätuonne kirkkaasti valaistuun ta- — Ajatuksissani näen tuossa ssa talossa istumajaikkojen tyvän. Ne täyttyvät kuten kerennen, jolloin minäkin sinne n. Minut ajoi sinne polttava euden kaipuu. Kera muiden pääohi ovivahdin. Hurmaavassa kirkessa aaltoilivat musikin säveleet. e eli ympärilläni, minä nautin. aikat täyttyivät. Tuoksui vierelhajuvedeltä, kohahti silkki, kyläni sanoi:

atsokaa, kuinka tuokin on täänellähän on vain lippu **seisomapille**".

mut työnnettiin ulos, sanottiin: tten kun tyhjentyy istumapaitulee teidän vuoronne, joilla on maliput".....

tsoin ympärilleni pimeässä ussa yössä. Vierelläni seisoi loptön joukko kumaraisia harmaidentoja, kullakin kädessään seipaikkojen lippu. — Minä itkin. pärsin, ettei ole koskaan toivoa e, sillä jonossa seisoo tuhansia. tulee kautta maailman. He at kuluneissa lyhkäisissä takeisheitä paleltaa, mutta he pyvät jonoon. — Raukat, he toisille. Niin — he eivätkö tiettä istumapaikat ovat täynnä. iinä olin käynyt sisällä, tiesin, n aivan turha pyrkiä sinne, sikotin tanssin. Nauraen tanssin neellä maan kamaralla. Tanssin uteni tanssit, kun väsyin, iskatujen asfaltilla ja itkin.

en tanssi enkä itke. Seison leena, tyynenä siinä loppumattojonossa, joilla on seisomalimän suuressa teatterissa.

seisomme käsikädessä, muoen valtavan ketjun, mikä kiertautta maapallon, kautta idän nnen. Ketjussa seisoo vanhoja oria, eri näköisiä, eri rotuisia, me olemme yhdistetyt samaan seisomalipuilla. Kautta maihalki vesien valtamerten taa. käsien muodostama ketju. sa kietovat kalpeat äidit omat et takkinsa pienten palleroslymiin jalkoihin.

teitä äidit, jotka lapsenne seisomapaikoilla synnytätte. — Voi teitä pienet piltit, te hapuilevat ensi askeleenne elämän syrjäpoluilla astutte.

* * *

Linja-auto surisee. Vierelläni istuu äiti, polvellaan pieni pojunsa. Äidin takissa on pukinnahkareunukset. Miksi? Siksi, etteivät näkyisi ajanhampaiden jyrsimät päärmeet. Hänellä paleltaa, ei lämmitä pukinnahka reunukset. Paleltaa pikku pojuakin. Paleltaa kuten tuhansia muita.... Oi teitä seisomapaikkojen pikku rassut, miksi ette saaneet lämmitellä syntymättömänä äidin verisoluissa...

Painan povelleni tyttöni. Meitä ei palella. Me olemme saneet seisomapaikat sen suuren teatterin eteisessä, sinne ei puhalla illan kylmät viimat, mutta tuhansia värjöttelee lakeuksilla, missä esteettömästi pieksää suolainen merituuli.

* * *

Tyttöni sanoo:

"Kun tulen suureksi, menen sinne kauniiseen taloon, missä soitetaan".

Hän piirtää aurinkoisia maisemia, missä päivänkakkarat kukkii. Näen sieluun heräävän työssäni, sielun joka janoaa kauneutta. Mikä katkera totuus. Raskas on matka sille joka seisomapaikoilla sielua kantaa.... Hukuttakaa sielunne te, jotka syrjäpolkuja kuljette. Antakaa lateuksien tuulien jäädyttää kaiken mikä lämmittää. Tuhat vertaa parempi on ajelehtia myrskyssä jääpuikkona, kuin kyynelöivänä pisarana.

* * *

Jo nukkuu pieni tyttöni. Painui pieluksille huima pää. — Minä uneksin, ei, vaan toivon, että vielä olisi se aika, jolloin kannettiin uhreja jumalan äidille. — Olisipa se aika, niin uhraisin itseni ja lapseni nolden kaikkien edestä, joille elämän vaaliuurnaasta on tipahtanut seisomalippu. Ehkä mielistyisi jumalan äiti, meistä kohoavaan uhrisavuun. Siirrettäisiin hetkeksi tuo värjöttävä joukko lämpöisiin suojiin.

Haavetta. Löytyykö uhria mikä olisi kyllin suuri vaihtamaan noita seisomalippuja. Tyhjentyykö koskaan paikat eturivissä. Pääsemme edes hetkeksi äärimäisiin aitioihin. — Ei, ei. On tuhansia jotka syntymästään ovat perineet istumapaikat. — Me, jotka tuhatlukuisena jonossa värjötämme, me tiedämme, että sisällä on lämmintä, mutta se ei ulotu kaukaisille syrjäpoluille. Meitä paleltaa. Me painamme rintaamme vasten pienet pilttiimme. Me lämmitämme heitä omalla tuskallamme.

* * *

—Ha-haa! Hulluja olette te seisomapaikkojen omistajat. Miksi värjöttelette yön kylmissä tuulissa? Rynnätkää. Rynnätkää eteenpäin! Hajottakaa koko valtava teatteri, että leviää lämpö yli jäätyneiden lakeuksien. Itsenne tähden älkää hyökätkö, vaan noiden tuhansien pikku pilttien, joiden rintoihin herää sielu.

Voi niitä raukkoja, jotka valottomilla syrjäpoluilla sielua kantavat. Sielusta, joka ei koskaan näe valoa, tulee pedon sielu.... Voi, hyökätkää te seisomapaikkojen kansa! Hyökätkää kohti valon alttareita, että koko ihmiskunta lämpöä saisi.

Europan talonpojat

Valtavaa liikehtimistä talonpoikaiskongressiin valmistautumiseksi. — Tietoja kongressikomitean lehdestä

Erinäisissä sanomalehdissä on selostettu tämän helmikuun lopussa Berliinissä pidettävästä eurooppalaisesta talonpoikain kongressista. Täsäkin lehdessä on asiaan huomiota kiinnitetty. On käynyt selville, että sanottua kongressia on valmistelemassa erikoinen komitea, joka on jatkuvasti julkaissut painettua saksankielistä lehteä.

Kun uskomme tämänkin maan talonpoikaistolle olevan mielenkiintoista saada tietää mainitun europalaisen talonpoikaiskongressin valmistelusta eri maissa, niin lienee mielenkiintoista saada julkisuuteen tämän lehden palstoilla seuraavat tiedonannot edelläsanotusta vihreästä kongressilehdestä:

Kongressivalmistelu Bulgariassa

Viime marraskuun 24 päivänä pidettiin Sofiassa talonpoikaiskonferenssi, johon otti osaa 60 edustajaa. Konferenssi valitsi yksimielisesti Bulgarian Kansallisen Komitean Europalaisen Talonpoikaiskongressin valmistelemiseksi.

Kongressi päätti kääntyä Bulgarian talonpoikien puoleen julistuksella missä perinpohjaisesti selostetaan Berliinin kongressin merkitystä ja tehtäviä. Samassa julistuksessa kehoitetaan vielä Bulgarian talonpoikia lähettämään edustajia mainittuun kongressiin.

Viikkaaseen keskusteluun ottivat osaa lukuisat talonpojat, jotka kaikki esityksessään toivat esille, että he kongressin valmistelutyössä samanaikaiseti näkevät keinon B.Z.N. S:n (Bulgarialainen maataloudellinen liitto) virallisen johdon petollisesta johdosta vapautuakseen ja tämän kautta sellaisen puoluejohdon asettamiseen, joka ei porvaristolle ja suurviljelijöille hyviä palveluksia toimita, vaan taistelua johtaa ja joka on talonpoikien todellisten etujen ajaja.

Kansallinen komitea toiminnassa

Ensimäisessä istunnossaan on kansallinen komitea hahmoitellut taistelulinjan Bulgariaa varten ja päättänyt ottaa vastaisiksi tehtävikseen paikalliskomiteoiden muodostamisen. Myöskin on komitea päättänyt toimintansa edistämiseksi sekä Bulgariassa että myöskin muissa europalaisissa maissa Bulgarian työtätekevien talonpoikien "Bulletiinin". Mainitun elhden ensimäinen numero ilmestyi jo joulukuun 10 päivänä. Lopuksi tuli päätös laajasta yhteistyöstä talonpoikien vetämieksi mukaan kongressin lisäkustannusten suorittamiseen, varsinkin bulgarialaisten edustajien matkasta Berliiniin tarvittavien varojen hankkimiseksi.

Bulgarialaisten talonpoikien mobilisceraus

Europalainen talonpoikaiskongressikomitea tervehtii bulgarialaista kansallisen komitean perustamista scuraavat tunnuslauseet esittäen:

Taisteluun köyhien ja keskitalonpoikien taloudeliista orjuutusta vastaan! Taisteluun kaikkia fascismin muotoja vastaan! Taisteluun puheja sanomalehtivapauden sortoa vastaan! Voimakkaaseen taisteluun sodanvaaraa vastan!

Lähimmät tehtävät bulgarialaisella komitealla ovat nyt siinä, että talonpoikien joukot mobilisoidaan europalaisen talonpoikaiskongressin perusteelle.

Talonpoikaiskomitean muodostaminen Rumaniassa

Valmistelut Rumanian työtätekevien talonpoikain joukkoliikkeen aikaansaamiseksi, varsinkin vähemmistöjen joukossa, ovat viimeisinä viikkoina hyvin menestyneet. Ja joulukuun lopussa toimitettiin rumanialaisen komitean perustaminen. Europalaiseen talonpoikaiskongressiin on kiireellisesti valmistauduttu.

Myöskin Irlannissa valmistautuvat talonpojat europalaiseen kongressiin

Europalainen talonpoikain kongressikomitea on saanut eri maiden talonpoikien kansallisilta komiteoilta ja yksityisiltä henkilöiltä kirjeitä. Äskettäin on sanottu komitea saanut m.m. kirjeen tunnetulta irlantilaiselta talonpoikaisjohtajalta Peador O' Donnelilta, joka on parhain talonpoikaiskysymyksen tuntija ja pitkäaikainen Irlannin talonpoikien esitaistelija, jossa kirjeessä hän tervehtii alotetta europalaisen talonpoikaiskongressista ja esittää sille täydellisen tukensa. O'Donnelin kirjeessä mainitaan m.m. seuraavaa:

"Me tulemme teidän toimintaanne mielenkiinnolla seuraamaan ja tulemme kaikin tavoin työskentelemään kanssanne tyrannuuden kukistamiseksi, joka ainoastaan kansainvälisiin toimenpiteisiin ryhtymällä voidaan toteuttaa.

Itävallan talonpoikien kongressivalmistelut

Itävallassakin ovat talonpojat olleet toiminnassa. Jo aikoja sitten on perustettu talonpoikien komiteoita Gronfesteiniin, Rosendahliin, Steinmarkiin ja Salzburgiin. Kaikkien näiden komiteoiden tehtävänä on valmistautuminen europalaiseen talonpoikaiskongressiin. Jo kuluneen joulukuun 12 päivänä pitivät Itävallan talonpoikien komiteat konferenssin Suetsbachissa ja perustivat siinä kansallisen Komitean europalaiseen kongressiin valmistautumista varten.

Seuraavalla kerralla selostamme näitä kongressivalmisteluja Puolasta, Jugoslaviasta, Saksasta y.m. maista.

Puuvilla ja puuvillakankaat

Puuvilla eli pumpuli on erään kuumassa vyöhykkeessä viljellyn ruokokasvin siemenkarvoja. Hedelmöimisajalla kehittyvät siemenet saksanpähkinän kokoisissa koteloissa, jotka kotelot sittemmin aukeavat siemenen suojuskarvojen lisääntyessä. Koteloiden aukeaminen on merkkinä hedelmänkorjuun alkamiselle. Kerääminen tapahtuu käsin.

Kun kerätty puuvilla on auringonpaisteessa kuivanut, tapahtuu siementen erottaminen ja puuvillakuitujen puhdistaminen erityisillä koneilla. Senjälkeen pakataan puuvilla, värin ja kuitujen pituuden mukaan eri lajeihin lajiteltuna, suuriin paalleihin vahvojen vesipuristimien avulla ja lähetetään puuvillamarkkinoille, mistä tulee kauppoihin ja tehtaisiin. — Kaupassa käy puuvilla saantipaikkansa nimellä; huomattavimpia saantipaikkoja ja samalla tunnetuimpia lajeja ovat: pohjoisamerikalainen puuvilla Georgiasta, Lousianasta, Virginiasta, Ohiosta y.m., joka niin määrälleen kuin laadulleen on aivan ensimäistä; eteläamerikalainen puuvilla Pernambucosta, Guyanasta, Perusta ja Brasiliasta; keskiamerikalainen oli länsiintialainen puuvilla Kubasta, Domingosta ja Jamaikasta; itä-intialainen puuvilla Suratesta, Madrasista ja Bengalista; levanttilainen puuvilla Smyrnasta, Makedoniasta ja Kyprosta, afrikalainen puuvilla Makosta, Egyptistä ja Senegalista. Europassakin viljellään hiukan puuvillaa Portugalissa, Sisiliassa ja etelä-Venäjällä, mutta näiden lajien merkitys puuvillan mailmanmarkkinoilla on sangen mitätön.

Tärkein puuvillan markkinapaikka koko maailmaa varten on New York. Englannin puuvillamarkkinain keskus on taas Liverpool. Huomattavia kauppapaikkoja ovat myöskin Bremen ja Antwerpen.

Puuvillan käyttö kudonnassa on sangen vanha. Intiasta se tuli länsimaihin Aleksanteri Suuren sotaretken kautta, ollen aikaisemmin käytännössä paitsi tuolla Intiassa myöskin Kinassa ja Egyptissä, samoin nähtävästi myöskin Amerikassa. Maurien vallan kukoistaessa Espanjassa kehittyi siellä huomattava puuvillateollisuus. Neujännentoista sataluvun alussa sai tämä teollisuudenhaara jalansijaa Venetsiassa, mistä se sitten levisi Sveitsin kautta etelä-Saksaan. Ranskassa se saavutti varsin huomattavan kannan, ja etenkin siellä tehdyt kokeet koristaa pumpulikankaita painetuilla kuvioilla ovat merkillepantavia; n.s. "indiennes"-kankaat — eräänlaiset kuvikkaat musliinit — olivat vielä Lodvig XIV:n aikana hyvin arvossapidettyjä.

Englaninn merkitys kutomateollisuuden alalla on ollut ja on suuremmpi kuin minkään muun maan. Jo v. 1350 kudottiin Lancashiressa pumpulikankaita, kunnes myöhemmin Manchester tuli tämän teollisuuden keskukseksi.

Puuvillan merkitystä nykypäivän elämässä kuvastaa jo se suunnaton paljous, mitä sitä käytetään langoiksi ja kankaiksi; sen kulutus nousee vuosittain noin 3,800 miljoonaan kiloon. Kukaan nykyään elävistä ei voi tulla toimeen ilman puuvillasta kudottua kangasta; sillä on kaikkein kankaiden joukossa sama asema kuin leivällä ruokalajien joukossa.

Pumpulikankaiden käyttö "alusvaatteissamme" — paidoissa, alushousuissa, kauluksissa, kalvosimissa j.n.e. — on johtanut tehtailijat valmistamaan niitä sekä yksivärisiä — joko valkaisemattomia tai valkaistuja — että värillisiä mitä erilaisimpia laadulleen ja nimilleen, paksummista ja karkeimmista palttinan muunnoksista aina hienoimpaan batisti-kankaaseen saakka, joka erinomaisella menestyksellä on tunkeutunut hienoimpien pellavakankaiden hallitsemille aloille kysymyksessäolevassa "konfektsioni"-haarassa. — Samaten on erilaatuisten pumpulikankaiden merkitys pukuteollisuudessa vuori-aineksina sangen huomattava, olipa sitten kysymyksessä miesten tai naisten pukimet. Pyrkimys valmistaa pumpulista kalliimpien ja arvokkaampien kangaslajien jäljittelyjä on merkillepantava piirre puuvillateollisuuden kehittämisessä. Kunnianhimoisina ei tyydytä tuottamaan pelkästään hyviä, aistikkaasti väritettyjä kankaita, vaan vaaditaan pumpulikankaalta myöskin "kiiltoa", aivan silkkiä muistuttavaa. Vanhin tämänlainen puuvillatuote on "satini", jota käytetään, paitsi vuorikankaana, paljon puseroiksi, hameiksi, esiliinoiksi, ikkunaverhoiksi j.n.e. Ja senjälkeen kun oli keksitty n.s. merseriseeraus-menettely, s.o. tapa käsitellä puuvillaa syövyttävillä alkaleilla, esim. natronilipeällä, on puuvillakankaille onnistuttu saamaan aivan silkkiä muistuttava kiilto. Tämän jälkeen ovat kauppoihin tulleet "taffetti"-kankaat, silkkibatistit j.n.e.

Lienee syytä mainita, että kankaiden lajien synnyssä on suurin merkilys loimien ja kuteiden toisiinsa pujottelemisella. Tämän puolen tarkempi selvittely ei tietenkään voi tulla tässä kysymykseen, mutta lyhyt viittaus käytettyihin perussidoksiin lienee kumminkin paikallaan. Perussidoksilla tarkoitetaan yksinkertaisimpia alkuperäisinä pidettyjä kankaiden sidosmuotoja, joita ei voi helposti ajatella toisistaan johtuviksi; eikä eri sidosmuodoista yhdistetyiksi. Yleisesti lasketaan näiksi kolme: 1) palttinasidos, missä loimi ja kude vuorotellen kulkevat toinen toisensa alitse tai päällitse; 2) toimikassidos, mille ominaisena piirteenä ovat sidospisteiden muodostamat viivat eli vaot, jotka kulkien vinosti yli kankaan antavat sille ominaisen ulkonäön ja luonteen. Yleisenä ominaisuutena yksityisten lankojen risteilylle on se, että kaikki langat risteilevät tosin, mutta kukin lanka alkaa risteilynsä yhtä kudetta aikaisemmin tai myöhemmin kuin sen viereinen lanka; tällä tavalla syntynät n.s. toimiviivat, joiden suunta saattaa olla joko oikealta vasemmalle tai vasemmalta oikealle vinosti yli kankaan; 3) pomsi- eli atlassidos — tähän kuuluvat kankaat tunnetaan atlassin tai satinin nimillä —, missä lankojen sidoskohdat ovat järjestetyt mahdollisimman hajalleen kautta koko kankaan ja langat muodostavat pitkiä juoksuja, jotka täydellisesti peittävät sidoksen ja antavat kankaalle tasaisen, sileän näön.

Jatkaaksemme vielä esitystämme puuvillakankaista emme voi jättää mainitsematta, mikä osuus näillä on varsinaisina pukutarvikkeina. Kukapa nainen saattaisi kesää ajatella ilman batistipuseroa, ilman vilpoista musliinihametta? Niin yksinkertaisesti pukeutuva työläisvaimo ruudullisessa tai raidallisessa halvassa pumpulipukimessaan tai karttuuni-hameessaan kuin ylellisesti pukeutuva muotinukke ohuissa valkovaatteissaan tai kauniin kukikkaisessa kretoni-puvussaan kiittävät pumpulikankaiden ansioita keveinä, halpoina ja terveellisinä pukimina. Etamiinia ja volleeta (lue voalee), noita kesäkankaiden suosituimpia, on erinomaisella menestyksellä jäljitelty puuvillakudoksilla, samaten villamusliinia ja jopa niin hyvin, että puuvillamusliinia toisinaan pidetään parempanakin, syystä että sitä voi pestä. Koruompeleilla somistellut mulli- ja organdi-puvut ovat kesänsulostuttajia ja samaten ovat ne käytettyjä tanssiaispukukankaita talvisinkin. Tylliä gaasi, nuo ohuimmat kangaslajit, ovat nekin erinomaisia puuvillavalmisteita.

Puhtaasti käytännöllistä tarvetta tyydyttävät, sellaiset kuin drelli ja nahki — työpuseroiksi ja muiksi työläisten pukimiksi erinomaisesti soveltuvat — ovat pumpulikankaita. Samaten kuin madpolami-, oxford- ja sefiirikankaat. Puuvillaflanelli on lämmin kangas, jolla nykyaikaisessa puuvillateollisuudessa on suuri merkitys. — Lopuksi mainittakoon vielä, että monenlaatuiset sametti kankaat (esim. pumpulisametti, velvet) ovat puuvillavalmisteita.

Edelläsanottu riittänee osoittamaan, mikä merkitys puuvillalla todella on nykyajan ihmisten jokapäiväisessä elämässä, sillä saadaanhan siitä jo semmoisenaan niin monta eri lajia kangasta, että niillä voidaan pukeutua alusta loppuun niin kesällä kuin talvellakin, puhamattakaan siitä osuudesta, mikä puuvillalla on n.s. sekoitettujen kankaiden valmistuksessa. — J. K—nen.

Pois Hennalasta

Muistelmia. Kirj. Ottopoika

Meitä oli sullottu neljä punikkia yhteen ahtaasen koppiin Hennalan luurankotehtaan päävahtirakennuksessa eli kuolemaantuomittujen kasarmissa, kuten sitä vankien keskuudessa yleensä nimitettiin.

Ei meille jokaiselle vielä kuolemantuomiota ollut aivan valmiiksi asti värkätty, mutta tulossa se oli, siitä olimme aivan varmat ja sen vuoksi meidät olikin jo eristetty pois elinkautisten ja toisten vähemmän vaarallisten vankien joukosta.

Mutta punikit ovat punikkeja ja niin kauan kuin on senkin verran henkeä jälellä, että edes peukalo liikkuu hautovat ne ilkeämielisyydessään jos jonkinlaisia keinoja päästäkseen livahtamaan karkuun valkoisten hyväntekijäinsä verisistä kynsistä.

Niin teimme mekin. Päiväkaudet suunnittelimme, miten saisimme ristikon pois ikkunastamme, sillä meidän näkövinkkelistämme katsoen se näytti kaikkein suurimmalta esteeltä sillä tiellä, joka johtaa vankilasta vapauteen.

Mutta eihän sitä paljain kynsin rautaa ja kiviä rikota. Ja meillä oli viimeisessä tarkastuksessa otettu kaikki neulasta suuremmat vehkeet lahtarien talteen. Oli siis jostain saatava jonkunlainen työase, vaikkapa huonompikin. Mutta mistä? Se kysymys kiersi aivoissa kuin kissa kuumaa puuroa, ei edes yöksikään antanut rauhaa.

Vihdoin kuitenkin löysimme työkalun. Sillä kirjoitettu on: "Joka etsii, hän löytää, joka kolkuttaa, sille avataan". Niinpä minäkin eräänä päivänä kolkutin koppimme ovelle ja pyysin vartijalta lupaa päästä käytävän päissä olevaan mukavuuslaitokseen. Vartija hiukan muristuaan avasi oven ja täytti pyyntöni. Käymälään päästyäni huomasin eräässä nurkassa ämpärin, joka oli kalkkia täynnä. Heti vilahti aivoissani ajatus, että ämpärin sankaa voi ehkä paremman puutteessa käyttää välikappaleena vapauteen pyrkiessä. Kiskoin sen irti, piilotin nuttuni povеen ja vein mennessäni koppiin. Siellä me sen yhteisvoimin oikaisimme ja ryhdyimme kopin sementtipermannossa hiomaan toista päätä teräväksi. Pari päivää puuhailtuamme saimmekin sen siihen kuntoon, että sillä saattoi ruveta kaivamaan laastia irti tiilien välistä, niistä kohdista, joista kalterit oli muurattu kiinni ikkunapieliin.

Työtä ei kuitenkaan voinut tehdä niin, että siitä ei olisi syntynyt minkäänlaista kolinaa. Kun pelkäsimme kolinan kuuluvan käytävässä hiivискelevän vartijan korviin, niin päätimme, että kahden meistä on seisottava oven luona ja laulettava sillä aikaa, kun toiset työskentelevät ikkunan kimpussa.

Pari päivää kului onnellisesti. Mutta sitten loppui vartijoittemme kärsivällisyys ja he kielsivät meitä laulamasta. Eikä ihmekään, sillä olihan "huono" ollut korkein arvosana laulussa minunkin koulutodistuksissani.

Mutta hätä keinon keksii. Eräänä päivänä tuli vankileirin pappi kopplimme tuomaan meille kymmenen vuotta vanhoja pakanalähetyslehtiä ja puhumassa jumalasta ja hänen loppumattomasta armostaan. Papin puheen johdosta tulimme joka mies synnintuntoon. Kaduimme pahoja tekojamme ja pyysimme, että hän meidänkanssamme laulalsi jonkun hengellisen laulun. Hän suostui ja rupesi kyselemään, mitä hengellisiä lauluja osasimme. Kyllä siinä meni joka hepun kynnet korvallisille, kun koetimme muistella. Rohkaisin lopulta itseni ja sanoin, että osaan yhdestä laulusta loppupuolen, joka kuuluu: "Luojan luo, luojan luo me riennämme, hän kodin suo". Toisetkin kehasivat sen osaavansa ja niin alettiin veisaamaan. Pappi lauloi soolona värsyjen alkupuolet ja me kuorossa nuo esittämäni säkeet.

Laulun loputtua valitimme papille, että meidän on niin vaikea olla kun haluaisimme mielemme kevennykseksi laulaa hengellisiä lauluja, mutta vartijat ovat kieltäneet. Pappi meni ansaan ja lupasi puhua asiasta vankilanjohtajalle. Hän täytikin — harvinaista kyllä — antamansa lupauksen ja parin päivän perästä tuli vartijain päällikkö ilmottamaan meille, että saamme laulaa, kunhan emme laula renkutuksia.

Siitä hetkestä alkaen kuului kopistamme laulua joka päivä aamusta iltaan asti, noin kolmen viikon ajan. Ensi päivinä lauloimme ainoastaan hengellisiä lauluja, nimittäin sitä mitä olimme papin kanssa opetelleet. Mutta kyllästyyhän sikakin yhteen ruokaan. Samoin kävi vartijoillemmekin. Pari päivää kuunneltuaan meidän luojan luo rientämistämme, he ilmoittivat, että saamme laulaa mitä haluamme.

Otimme heti harjoittelun alaiseksi "Sepänsällin" ja "Alitalon Mimmin". Sen jälkeen rupesimme säveltämään ja teimme virteen "Enkeli taivaan lausui näin" uuden nuotin, joka hyvin paljon muistutti erästä suplettilaulaja Tannerin laulaman laulun nuottia.

Marraskuun puolivälissä vihdoinkin saimme lakata laulamasta. Työ laulun voimalla oli luistanut hyvin ja kalteri oli irroitettu niin, että milloin tahansa sen sai hyvin pienellä ponnistuksella irti seinästä. Peltimme tiilien saumat uudelleen leivänpurusta ja kalkista tehdyllä taikinalla ja jäimme odottamaan suotuisaa ja tarpeeksi pimeää yötä livistääksemme.

Mutta oli meilä vielä muutakin mielessämme. Kopissa joka sijaitsi meidän koppiamme vastapäätä oli eräs toveri, jolla oli kuolemantuomio jo aivan valmiina ja selnän takana viereisessä kopissa toinen saman talon alainen. Ajattelimme, että heidätkin olisi saatava mukaan silloin, kun lähtö tapahtuu.

"Sähköttämällä" saimme heidän kanssaan yhteyden. Selitimme heille aikomuksemme ja pyysimme heitä miettimään, miten pääsisivät livistämään samalla kertaa kuin mekin. Monta suunnitelmaa tehtiin, mutta ei vaan tahtonut syntyä sellaista, joka olisi tyydyttänyt kaikkia asianomaisia.

Moni ehkä ihmettelee, että miten saimme suunnitelmamme pohdittua keskenämme, kun emme kaikki asuneet samassa kopissa. Mutta kyllä vankilassakin oppii yhtä ja toista. Ninpä mekin olimme oppineet niin kutsutun "sähköttämisen" eli naputtamisen. Joka suoritetaan naputtamalla "Morsen aakkosia" seinään tai lattiaan. Aikaa viepää hommaa se kyllä aloittelijalta on, mutta eihän Hennalassa muuta ollutkaan niin riittävästi kuin aikaa.

Rakennus johon meidät oli sijoitettu oli rakennettu siten, että yhdessäkään kopissa ei ollut uunia, vaan lämmitettiin kopit käytävässä olevien kolmen uunin avulla. Näissä uuneissa saivat vangit käydä keittämässä itselleen lisäruokaa nilstä ruokatarpeista, joita he olivat saaneet vapaudessa olevien omaistensa lähettämissä paketeissa. Ja melkein kaiken päivää olikin uunin luona pari kolme vankia keittohommissa. Meidänkin onnistui läriestää siten, että toisinaan olimme yhtäaikaa käytävässä keittämässä, nimittäin joku koppimme asukas ja ne kaksi toveria, jotka asuivat meistä erossa. Tällöin pidimme silmällä, kuka käytävässä olevista vartijoista olisi kaikkein huolimattomin tehtävissään. Sellaiseksi havaitsimme vihdoin erään pohjanmaalaisen vapaussankarin ja hänen vartiovuorollaan päätimme yrittää.

Joulukuun 3 p. v. 1918 valkeni harmaana ja sateisena. Syksy oli ollut pitkä eikä vielä ollut yhtään luntamaassa. Kaikki näytti suotuiselta yrityksemme toteuttamiseksi. Sähköttimme tovereille ja käskimme heltä valmistautumaan lähtökuntoon, sillä illalla lähdetään. Kyllä se lyhytkin päivä toisinaan on riivatun pitkä, meistä ainakin tuntui siltä, että ei siitä loppua tulekaan. Kaiken iläksi vielä pelkäsimme, että jos iltaan mennessä lakkaa satamasta niin se tekee yrityksemme vaikeammaksi, sillä ulkovartijat ovat poutailmalla hiukan valppaampia kuin sateella.

Turha oli kuitenkin peikomme. Sade illansuussa paransi vauhtiaan ja ulkona oli pimeä kuin säkissä. Tulipa pari ulkovartijaakin käytävälle vatteitaan kuivaamaan.

Koputin ovelle ja pyysin päästä keittämään. Tällä kertaa en ruvennutkaan keittämään puuroa kuten tavallista, vaan olin pannut pakkini herneitä. Ajattelin että kauemmin kestävät keittää. Hetken perästä tulivat toistenkin koppien pojat sapuskan keitolle. Kuiskasin heille: "heti kun pamppu kääntää selkänsä, livahtakaa meidän koppiimme, ovi on auki". Niin he tekivätkin. Vartija ei heidän poistumiseensa kiinnittänyt sen enempää huomiota, arveli varmaankin, että pojat menivät omasta kopistaan ruokatarpeita noutamaan. Jonkun ajan kuluttua jätin minäkin rokkapakkini uuniin ja lähdin kopista suolaa etsimään.

Koppiin tultuani ei siellä ollut enään kuin yksi kavereista, hänelle oli mennyt "jänis" housuihin ja kehoituksistani huolimatta hän ei lähtenyt. Hyppäsin ikkunalle ja painuin ulos. Rakennuksen selnän vierellä jo pojat ryömivät kohti piikkilanka-aitausta ja minä painelin perään. Piikkilanka-aidan luokse tultuamme oli pahana esteenä se, että meillä ei ollut minkäänlaista vehjettä, jolla olisimme saneet langat poikki. Mutta kun neljä miestä jalkojensa ja käsiensä avulla levitti lankojen välissä olevaa rakoa suuremmaksi, niin täten pääsimme yksi kerrallaan pujottautumaan läpitse. Mutta hiljaa siinä piti häärätä. Sillä n. 10 metrin päässä oli vartija kuularuiskuineen valmiina paukuttamaan. Kun olimme onnellisesti selviytyneet piikkilanka-aidasta niin jouduimme ryömimään mainitun vartijan ja hänen kuularuiskunsa ohitse. Silloin huomasimme, että ukkeli olikin torkahtanut ruiskunsa ääreen. Hänestäkin siis näki, että henki tosin on altis, mutta liha on heikko.

Välistä juosten ja ryömien päästimme vihdoin rautatielinjalle Pietasi—Helsinki ja sitä pitkin lähdimme astelemaan Helsinkiä kohti. Päästyämme Okeroisten pysäkin ohi poikkesimme hiukan sivuun rautatiestä ja istuimme pensastoon levähtämään. Jonkun aikaa istuttuamme näimme reslinan tulevan Lahdesta päin ja siinä 5—6 miestä suojeluskunnan puvussa kiväärеillä ja lyhdyillä varustettuna. Arvasimme, että ukot ovat meitä takaa-ajamassa. Pohdimme tilannetta ja päätimme, että odotamme paikallamme siksi kun reslina tulee takaisin.

Hetken odotettuamme reslina takaa-ajajineen palasikin ja ajoi ohitsemme takaisin Lahteen. Me myöskin lähdemme jatkamaan matkaamme. Mutta hiton valkeaa se matkaaminen oli. Sillä siihen aikaan oli jokaisen pienimmänkin rautatiesillan luona vahti ja ukkelit reslinalla ajellessaan olivat tietysti hälyyttäneet kaikki tapaamansa siltavahdit. Meille oli kuitenkin sade hyvänä apuna. Sillä ei siltavahdit viitsineet seisoa sateessa keskellä siltaa, vaan istuivat mieluummin heitä varten rakennetuissa vahtikojuissa. Pitivät kuitenkin kojun oven auki, joten kojusta tuleva valo valaisi rautatielinjan kojun kohdalta. Mutta me kiersimme valaistun paikan ja sukkasilla hiivimme siltojen yli, joita minun muistaakseni oli kolme ennen kuin saavulimme Järvelän asemalle.

Järvelän asemalla pojat päättivät jäädä odottamaan Helsinkiin menevää yöjunaa, jonka oli määrä lähteä Lahdesta klo 3 aikan yöllä. Siinä he aikoivat ajaa jäniksenä Helsinkiin. Kyllä minunkin mieleni teki lähteä samaan joukkoon, mutta kun vaatteeni oli edellisen karkureissuni jälkeen otettu parempaan talteen ja annettu vankileirin puolesta oikein jumalattoman risaiset ryysyt ja puukengät käytettäväkseni, niin päätimme, että menen erään lähistöllä asuvan tuttavani luo ja odotan siellä siksi, kun saan Helsingistä sellaiset vaatteet, että niillä kehtaa edes yrittää pommilla-ajoa.

Juna saapui asemalle ja seisahti pariksi minuutiksi. Pojat puristivat kättäni ja kiipesivät viimeisen vaunun puskurien päälle, vihellys ja juna lähti liikkeelle vieden mennessään toverit, joiden kanssa olin kärsinyt kuolemantuomittujen kopin surut ja ilot. Tuskin kukaan on vilpittömämmin toivonut onnellista matkaa tovereilleen kuin minä seisoessani silloin Järvelän asemalla halkopinojen välissä ja katsellessani, kuinka junan punainen lyhty etenemistään eteni häipyen lopulta näkymättömiin.

Pari viikkoa jouduin oleskelemaan tuttavani luona ja käyttämään hyväkseni hänen toverillista vieraanvaraisuuttaan. Mutta täten saatu pakollinen lepo teki kuitenkin hyvän vaikutuksen kuihtuneelle ruumiilleni. Sillä kun punnitsin itseni ensimäisenä pävänä hänen luokseen saavuttuani, painoin ainoastaan 43 kg., vaikka normaalisissa oloissa painoni oli vaihdellut 65—68 kilon välillä. Näin kuivaksi oli luurankotehtaalla minutkin kuivattu, siitä huolimatta, että kotiväki oli voimiensa mukaan koettanut avustaa minua ruokalähetyksillä.

Muutamaa päivää ennen joulua pääsin lopulta matkustamaan Helsinkiin. Ensi työkseni sinne saavuttuani rupesin etsimään karkutovereitani. Siinä onnistuinkin. Tapasin heidät kaikki yhdessä, valmiiksi naamioituna, lähd

Ilmotuksia eri paikoilta

Ilmotushinnat tässä osastossa ovat: Tilapäisilmottajilta 3 senttiä sana, vakituisilta, joiden ilmotus on kerran tai kahdesti viikossa samanlaisena, 2 senttiä sana ja niiltä, joiden ilmotus on jatkuvasti samanlaisena jokaisessa lehtemme ilmestyvässä numerossa, 1 1.2 senttiä sana. Vähin ilmotusmaksu kerta ilmottaessa 50 senttiä ja seisovista 25 senttiä kerralta.

SUDBURY, ONT.

UUSI PARTURILIIKE VAPAUDEN talossa. Sisäänkäynti sivulta. Jalmar Oksanen.

MONTREAL, QUE.

ED. HELSPERGIN ASIOIMISTO. 926 Ste. Monique St. Puhelin Harbour 8336. Lakiasioita, asiakirjoja, oikeudessa tulkkina sekä muita alaani kuuluvia asioita.

MRS. HELSBERGIN UUSI "MOjakkasappa". Ruoka-annokset 20c ylöspäin. 926 St. Monique St., Montreal, Que.

TORONTO, ONT.

SUOMALAINEN NAISTEN PUKUliike 453 Queen St., W. Lähellä Spadina Ave. Mrs. Ida Ojala. (MT)

EMPIRE STUDIO ON ALENTANut kaikellaisten valokuvien hintoja puolella 18:mentoista vuotuismyynnin yhteydessä. Postikortit ovat nyt $1.00 tusinalta, ennen olleet $2.50. Kapinettikuvat ovat $3.00:sta ylöspäin tusinalta. Nämä hinnat ovat voimassa tämän helmikuun ajan. Kaikki työ taataan. Kunnioituksella: Empire Studio, 367 Queen Street West, Toronto, Ont. (MTr

HUONEITA VUOKRATAAN JA palveluspaikkoja aina saatavana, etutila paikalla asuvilla. L. Anderson, 176 Huron St., puhelin Trinity 2120.

PT. ARTHUR, ONT.

MYYTÄVÄNÄ KUIVIA KOIVUhalkoja. Puhelin McIntyre 89. (MT-2-8

PALLOHUONE. SAATAVANA SIkaareja, tupakkaa ja pehmeitä juomia. Toivomme yleisön kannatuksen liikkeelleemme. Mäki ja Kivistö, 318 Bay St., Port Arthur, Ont.

FT. WILLIAM, ONT.

C A. STENBACK, VÄLITTÄÄ ostajille ensiluokan lihaa. Palvelus kaupungissa sekä linjoille nopea. Puhelin 742 S. 607 Simpson St., Fort William, Ont.

DR. J S STRACHAN, HAMMASlääkäri, puhelin S. 370. Ross Block, Fort William

TILATKAA PUKUNNE SIMPSON Tailors liikkeestä. 529 Simpson St., puhelin S. 1185. M Maine ja S Väyrynen.

TIMMINS, ONT.

HAMMASLÄÄKÄRI A. P. BRENnan tekee kaikkia alaan kuuluvaa työtä ensiluokkaisesti. Maksut kohtuulliset. Hyvä kannatus suomalaisilta. Suomalainen tyttö palvelee teitä. Avoinna myös iltasin. Sijaitsee yläkerrassa postikonttoria vastapäätä. Timmins. (M

MATKAILIJAKOTI
— ja —
RUOKALA

SENJA HEIKKILÄ

1342 St. Antoine St., Montreal, Q.

OSUUSRUOKALA

Kirkland Laken järjestyneiden työläisten omistamassa ruokalassa, 27 Kirkland St., tarjoillaan ruokaa ateroittain ja viikkomaksulla. Huoneita myöskin saatavana. Järjestyneet työläiset, liittykää jäseniksi.

KIRKLAND LAKE FINNISH ASSOCIATION,
Kirkland Lake. Ont.
Box 297 ja 657,

Parturiliikkeeni

sijaitsee

Cochrane Hotellissa
HJ. WESTMAN

Box 152, Cochrane, Ont. (M

KELLOSEPPÄ
A. Heiskanen
SUDBURY, ONT.
9 Durham St.
—Box 1873—

Halutaan tietää

Missä oleskelet serkkuri **John Sivunen**, kotoisin Ähtäristä, Vaasan läänistä? Jos huomaat tämän, heitä kirjeellä, tai jos joku tietää hänen osotteesta olisi hyvä ja kirjoittaa minulle. (40

Erick Makela,
Box 9, Connaught Sta., Ont.

Keskiontarion uutisia

Sudbury

VAPAUDEN KIRJAKAUPPA

pidetään auki joka päivä kello kahdeksasta aamulla kello seitsemään illalla. Sunnuntaisin ja juhlapäivinä on konttori suljettu koko päivän. Rahanvälitystä otetaan vastaan kirjakaupassa jälkeen kello viiden.

MAHDOLLISTEN VÄÄRINKÄSITYSTEN VÄLTTÄMISEKSI

mainittakoon, että Eino Pernu, josta mainitsimme lehtemme No. 37, "Lähempiä tietoja kaameasta autonajosta" uutisessa, ei ole ollut Arne Jacobsonin ja toisten hänen autossaan olleiden miesten kanssa ennen retkelle lähtöä isänsä kotona, Copper Cliffin tien varrella, kuten mahdollisesti uutisesta voisi sellaisen johtopäätöksen vetää, siinä kun mainittiin että hän oli kotonaan mainittujen miesten kanssa ennen onnettomalle retkelle lähtöä. Emil Pernu ilmottaa toimitukselle, että Eino Pernu ja toiset miehet eivät edes käyneet hänen asunnollaan.

LÄHES TUHANNEN KODITONTA TAMMIKUUN AJALLA

Sudburyn poliisiasemalla saivat viettää yönsä 984 henkilöä tammikuun ajalla. Joulukuussa oli luku 456 ja viime vuoden tammikuussa 237. Siis suojattomien ja turvattomien ihmisten lukumäärä lisääntyy *nopeasti huonon ajan* vaikutuksesta. Sudburyn poliisioikeudessa käsiteltiin 159 juttua viime kuun ajalla, 2,587 dollaria kerättiin sakkoina samalla aikaa. Juopottelu ja irtolaisuus olivat useimmin esitetyt syytteet.

VAPAUTETUT SYYTTEESTÄ

Pari suomalaista poikaa, toinen 16, toinen 18 vuoden ikäinen, olivat syytteessä autonosien varastamisesta muutamasta palaneesta autosta Froodin tien varrella. Autosta irroittamansa osat olivat pojat vieneet Harry Ransom-nimiselle romukauppiaalle, joka oli luvannut maksaa heille korvauksen vaivoistaan. Oikeudessa pojat väittivät, että he olivat ottaneet autonosat Ransomin kehoituksesta ja että he tienneet sen olleen varastamista. Ransom sai 2 kk. varastettujen tavaroiden vastaanottamisesta, mutta pojat saivat mennä ehdonalaisella rangaistuksella.

TALVIKÄRÄJÄT ALKAVAT TÄNÄÄN

Ontarion ylioikeuden istunto Sudburyn alueella avataan tänään iltapäivällä klo 1. Kaksi rikosjuttua ja kolme muuta riitajuttua tulee olemaan esillä. Suomalaisen Kallion korvausvaatimus tämän kaupungin porvarilehteä vastaan tulee esille näissä istunnoissa.

350 IHMISTÄ TARVITAAN

tänä iltana Liberty haalille nauruaan pidättelemään, siellä kun "Keltainen vaara" uhkaa myrkyttää koko Europan. Varatkaa lippunne ajoissa osuuskaupasta ja Seppälän saunalta.

POLIISIOIKEUS

Melkein kaksi tuntia tutkittiin tämän päivän poliisioikeudessa lauantaina Eatonin kaupassa sattunutta oletettua varkaustapausta. Riidanalaisen tavaran arvo oli kokonaista 48c. Syytetty oli todennäköisesti ominpäinsä vaihdellut muutamia ostoksiansa hyllyillä, josta sitten syntyi semmoinen käräjänkäynti, että tarvittiin useita todistajia, otteita kassaregisteristä, asianajajat y.m. juttua selvittäessä. Nämä toimenpiteet kumminkin osoittautuivat riittämättömiksi, koska asia lykättiin lisätodistusten hankkimista varten.

Kuten tavallista sunnuntain jälkeen oli nytkin muutamia, jotka olivat astuneet pullonkorkin päälle vähän raskaammin ja saivat sovittaa erehdyksensä 10:llä dollarilla ja kulut tai 10 päivää vankeutta.

YLEISIÄ UUTISIA

Espanjassa armahdettu upseereita

MADRID, helmik. 13. — Kuningas on julaissut tänään määräyksen, että Riveran diktaattorihallituksen aikana erotetut tykistöupseerit on otettava takasin armeijaan entisille arvoasteilleen. Nämä upseerit erotettiin aikasemmin onnistumattomaan kapinäyritykseen osallistumisensa johdosta. Kuninkaallisen määräyksen mukaan on heille maksettava palkka siltä ajalta kun he ovat olleet erossa armeijasta.

ALASKASSA ON PALJON PAPERIPUITA

Seattle, Wash. 15. — Täällä on ilmotettu, että viime kesäisten ilmasta tehtyjen tutkimusten perusteella havaittiin Alaskassa olevan suuria määriä paperipuiksi kelpaavia puita. Alkuvalmisteluja on tehty töiden aloittamiseksi kahdessa eri paikassa.

Saksalaisten kulakkien provokatsioniin

Vastaavat Saksan työläiset lähettämällä traktoreita Neuvostoliittoon

BERLIINI. — Viimeisten päivien aikana on Kansainvälinen Työväen Apu järjestänyt Berlinissä kolme suurta kokousta työläisten tutustuttamiseksi Neuvostoliitosta lähteneitten saksalaisten kulakkien, jotka nykyään asuvat saksalaisissa keskityskleireissä, todellisen asemaan ja asiain tilaan kulakkien poislähdön yhteydessä.

Näissä kokouksissa on pitänyt selostuksia Volganvarren saksalaisten autonoomisen tasavallan sanomalehden toimittaja, tov. Richter. Hän on kuvannut köyhien talonpoikien asemaa ennen vallankumousta ja alleviivannut heidän taloudellisia ja poliittisia saavutuksiaan neuvostovallan aikana. Merkiten kansallisuuskysymyksen loistavan ratkaisun Neuvostoliitossa, vastapainoksi tämän kysymyksen asetukselle kapitalistisissa maissa, paljasti Richter Neuvostoliitosta poistuneiden saksalaisten talonpoikien kulakkiluonteen.

Kokouksissa on ilmoitettu, että Kansainvälinen Työväen Apu järjestää keräyksiä ja toimintaa 40 traktorin hankkimiseksi Neuvostoliiton sosialistiselle rakennustyölle. Kokouksissa aloitettu keräys on antanut mitä parhaita tuloksia.

Lontoossa sumu kuin "seinä"

LONTOO, Eng., helmik. 14. — Lontoossa oli tänä aamuna paksumpi sumu mitä on ollut ehkä koskaan ennen. Sumuvyöhyke ulottui Tynemouthista Ross'iin ja Calshotiin asti. Kaikki liikenne keskeytyi useaksi tunniksi.

Yhdysvaltalainen West Saginaw laiva ajoi majakkalaivaan, vahingoittaen tätä jonkunverran, mutta itse päästen ilman vauriota.

Jarrumies kuollut tapaturman johdosta

KAMLOOPS, B. C., helmik. 14. — Canadian National rautatieyhtiön jarrumies George Neil on kuollut omituisen tapaturman seurauksesta. Neil oli Ashcroftin lähellä kulkevassa tavarajunassa, kun junan hätäjarrut täytyi yhdistää edessä olevan kivivieremän vuoksi. Neil, joka oli tällöin kondüktöörin vaunussa, löi päänsä vaunun oveen. Halvaantuminen ja keuhkokuume yhdistyivät vielä lopullisesti onnettomuuden seurausten kanssa.

Laiva tuhonnut palatsin

ISTANBUL (Konstantinopoli), helmik. 16. — Eilen tapahtui harvinainen tapaus, kun rumanialainen öljylaiva törmäsi lähellä Kanlidjaa, Aasian puoleisella Bosborin salmen rantikolla, Kadri Pashan vanhaan puusta rakennettuun palatsiin, mikä oli rakennettu osa veden päälle, sillä seurauksella että palatsi suistui ja tuhoutui. Voimakas virta salmessa sanotaan vaikuttaneen laivaan.

Englannissa nimitetty talousneuvosto

LONTOO, helmik. 15. — Pääministeri MacDonald ilmoitti tänään, että Suur-Britannian taloudellinen neuvosto on lopullisesti valittu. Pysyväisinä jäseninä tulevat siinä olemaan puheenjohtaja na pääministeri itse, rahaministeri kuninkaallisen sinetin hoitaja kauppaneuvoston presidentti, maanviljelys- ja kalastusministerit.

PAAVI PAINISKELEE NAISTEN HAMEIDEN KANSSA

Rooma, helmik. 15. — Kardinaali Sharetti on lähettänyt kaikille katolisen kirkon piispoille kirjeen, nimeltä "Naisten muodit" missä erikoisesti käsitellään ja määritellään naisten pukujen muodit ja kaikkia kirkkokunnan jäseniä ja katolisia lasten vanhempia pyydetään täyttämään paavin määräykset ja toiveet naisten pukujen suhteen.

Kirjeessä käsitellään paavin omia mielipiteitä asiasta, mutta ei kuitenkaan määritellä hameen pituutta, eikä muita lähempiä seikkoja, mutta varotetaan pappeja pitämään kirkkokuntansa jäsenet säädyllisesti puettuina, eikä laskea virastoihinsa eikä kirkkoon sellaisia jäseniä, jotka eivät noudata paavin määräyksiä.

YRITTI PELASTAA LAPSENSA KOKEILEMALLA MYRKYLLÄ

Oklahoma City, helmik. 15. — Pienessä sairaalahuoneessa kuoli eilen viiden kuukauden vanha Mabel Jeldy, jolle äitinsä oli antanut vahingossa myrkkyä. Kun kaikki yritykset saada pikaisesti lääkäri paikalle epäonnistuivat, otti lapsen isä, Clarence Jeldy itse annoksen samaa myrkkyä, saadakseen selville miten hän voisi torjua myrkyn vaikutuksen. Pian isä tunsi poltteita, vaan hän odotti kunnes ne tulivat ankariksi ja joi sitten lasin soodavettä. Kun isä itse sai avun tästä, antoi hän äidin avulla annoksen pienokaisellekin. Sairaalan lääkärit lausuvat, että lapsi olisi mahdollisesti parantunut, jos ei veri olisi pakannut keuhkoihin, ja kun lapsi oli heikko myrkyn vaikutuksesta, ei hän kestänyt sitä.

RIVERAN POJALLA ON "ISÄNSÄ" KURSSI

Madrid, helmik. 13. — Espanjassa on viime aikoina harjotettu nyrkkeilyä oikein runsaasti. Eronneen pääministerin poika Miguel de Rivera puolusti isänsä kunniaa nyrkeillään eilen illalla. Kenraali Quiepo de Llano oli lähettänyt pojan isälle kukkaavan kirjeen, minkä johdosta poika etsi kenraalin käsiinsä ja hyökäsi tämän kimppuun hienossa kahvilassa. Poliisi tuli paikalle ja vangitsi molemmat nyrkkeilijät. Tästä odotetaan vielä tulevan kaksintaistelun.

SUURTA VILJAMYYNTIRENGAS. TA HOMMATAAN AUSTRALIAAN

Canberra, Australia, helmik. 15. — Ensi tiistaina alkaa Canberrassa konferenssi, missä tullaan käsittelemään Australian vehnätuotantoa. Konferenssiin tulee ottamaan osaa kaikkien eri valtioiden hallitukset, liittohallitus sekä vehnänkasvattajat.

Siellä tullaan mahdollisesti käsittelemään suuren vehnärenkaan muodostamista.

POLITIKOITSIJA ARVOSTELLUT MANITOBAN HALLITUSTA

Winnipeg, Man., helmik. 15. — Perjantain istunnossa hyökkäsi J. T. Haig rajusti nykyistä "farmarihallitusta" vastaan, väittäen sen vievän maakunnan yhä syvemmälle velkataakan alle. Syytös johtui pääministeri Brackenin esittämän $15 miljoonan budjetin johdosta. Haig painosti, että hallitus ei ole ottanut ollenkaan huomioon veronmaksajia, sillä tulevan vuoden budjetin mukaan lankeaa veronmaksajille $7,700,000 erä. Hän vertasi tätä liberaalien hallitusvuoden 1920 $4,500,000 erään sekä konservatiivien v. 1914, jolloin veroina perittiin vain $850,000. Maakunnan velka on noussut $81 miljoonaan.

Hallituksen entisistä menettelyistä Haig erittäin paheksui sitä, että se luovutti Three Sisters voimalaitoksen johdon yksityisille. Hän vaati uuden äänestyksen toimitettavaksi kesäkuussa.

Viipymättä olisi vähennettävä lainlaatijakunnan jäsenten määrä 55:stä 40:een; väkijuomahuoltokomiteaan jäsenten luku kolmesta kahteen; autolupakirjojen maksu $5:iin. Autojen ja gasoliini verorahasto käytettävä veiden rakentamiseen ja korjaamiseen; tuloverojen uudelleen järjestelyä. Nämä olivat Haigin huomattavimmat vaatimukset, joita olisi ryhdyttävä heti toteuttamaan.

JOUTUI SYNNYTTÄMÄÄN AVONAISESSA REESSÄ PAKKASESSA

Port Arthur, helmik. 14. — William Wallace koetti kiirehtiä hevostaan jouduttaakseen vaimonsa sairaalaan, heidän kaupungista 12 mailin päässä olevasta kodistaan, mutta hevonen ei ollut kylliksi nopea. Mrs. Walloce joutui synnyttämään alpsensa avonaisessa reessä, paksujen lumikinosten keskellä ja kovassa pakkasessa. Synnytyksen jälkeen pääsivät he sisälle lienvieressä olevaan Mrs. McGregorin asuntoon kello 6 aamulla. Port Arthurista kutsuttiin lääkäri ja sairaanhoitaja paikalle. Äiti ja lapsi vietiin sairaalaan. Pakkasessa syntynyt penokainen sai kylmää, vaan lääkäri arvelee jonkunverran olevan mahdollisuutta eloonjäämisestä.

Päivä alokasajaltani

Herätys!

Terävää törinää! "Mitä te munitte siellä, monnit!"

Omasta mielestämme olimme kuin rasvatut salamat ikään. Jo viiden aikaan minäkin laittelin vaikeasti käsiteltäviä vaatteita ylleni.

Ei se ole mikään naurun asia siviilin käsiteltäväksi, monimutkainen matruusin puku. Kovilla ponnistuksilla pääsin ahtaan puseron sisään ja yritin mennä pesulle, mutta ovella päivystäjä kiljui: "Voi tuhannen tuhatta mulkosilmäistä Iitin flikkaa, aikooko neiti mennä kentälle. Ei suinkaan teillä vain liene aikomusta mennä pesuhuoneeseen?" Selitin hänen arvanneen oikein.

— Voi teitä ja voi meitä! Ettekö osaa edes seisoa asennossa esimiehen edessä? Häh!

Luuni värisi nopeasti pinolle ja häpeillen katselin kenkäni kärkiä.

"Voi sun vietävä! Ei suinkaan mampseli vain punastu? Äkkiä pusero ja paita pois päältä. Sitten voitte mennä pesemään puuterin pois kasvoistanne! Saattehan sitä vääpeliltä uutta. Poistukaa! Takaisin. Ripeämmin sen pitää käydä. Kuvitelkaa, että minä olen kymmenentuhatta ihmissyöjää käsittävä armeija, joka tähtää teihin 80-tuumaisilla tykeillä!"

Minä kuvittelin.

— Poistukaa!

Parhaani tein, eikä minua takaisin enään huudettu.

Kiskoin pahennusta herättäneet vaatekappaleet pois yltäni ja läksin tyynesti, varmana asiani oikeudesta, astelemaan "turpapyykille".

Sama hirmu seisoi ovella ja ärjäsi: "Mihin te olette menossa?"

— Pesulle!

— Vai menee se pienokainen pesulle. Teistä tulee minulle nähtävästi hirveästi huolta. Saatatte pääni ennenaikaiseen hautaan! Äkkiä vaatteet päälle ja käymälää puhdistamaan!

Kyllä sillä miehellä ääntä riitti. Ja kun ääni ei vaikuttanut, niin vihelsi pilliin niinkuin olisi aikonut koko kasarmin niskaamme luhistaa.

"Kuka siellä uskaltaa huojua? Olette ollut jo viikon sotaväessä, etteikä näy tietävän, että pillin soitua täytyy joka ainoan miehen olla asennossa. No, herra Koponen. Te olette pitkä mies ja kova huutamaan. Nouskaa tuolille!"

Koponen nousi.

— Huutakaa nyt niin paljon kuin teistä ikinä ääntä löytyy: Huomio!

Mies karjui niin, jotta kaulajänteitten luuli katkeavan: Huomio! Kantajääkäreillä vähän päiviä. Yksi! — kaksikymmentäyhdeksän — Lepo!

— Tämä Koponen on reilu mies. Nyt saatte pistää päivystäjälle tupakan — hyveittenne takia. — Ja Koponen pisti.

Koko päivä riehuttiin kentällä, kasarmissa ja kentällä. Siellä aina, missä paraiten miestä tarvittiin.

Välillä pistettiin sisäämme hyvin vesipitoista hernekeittoa ja pari vuotta vanhaa "7 puosin" näkkileipää.

Saatiin päivä iltaan.

Väsytti niin vietävästi ja pääsä kiehuivat tuhannet eri neuvot, jotka sinne oli päivän mittaan ahdettu. Huomio! Kahteen riviin järjesty, mars, mars! Ojennus! Katse eteenpäin! Lepo! Luku! Kaksikymmntä viimeistä miestä veitsiä hakemaan — poistukaa! Alokas Koponen johtaa miehet keittiöön. Mitä te pulisette? Onko kysytty mitään?

— —

Suurella murheella istuimme kosteutta uhkuvassa keittiössä, perunoita kuorien. Puoli kahdentoista aikaan ilmoitti keittiöpäivystäjä: Kahdeksan saavia enään kuorittava!

Taisi muistua monelle pojalle siviili mieleen . . .

Päivystäjän silmäin välttäessä puhalletiin tynnyristä happamia silakoita ja säkistä leipää. Syötiin. "Toverihengen" tuttu löyhkä virkisti rasvankäryistä ilmaa.

Kuiskuteltiin siinä työn lomassa ja tuloksena oli silakkanelikko ja leipäsäkki eräässä tyhjässä kömerossa seuraavana aamuna.

Alokkailla ei ollut nälkä pariin viikkoon, mutta keittiöpäivystäjä istui viikon putkassa, velvollisuuksien laiminlyönnistä. — V. Elä.

Halutaan kirjeenvaihtoon

Tyttöjen huomioon!

Täällä olisi viisi iloista poikaa vailla kesäheilaa. Kirjeet vastataan kirjeillä ja kuvat kuvilla. Osotteemme olisi:

Tuleva,
Menevä,
Kulkeva,
Kävelevä,
Juokseva,

Horburg, Alta.

KIITOS

Haluamme lausua sydämellisen kiitoksemme kaikille niille tovereille ja toverittareille, jotka ovat tavalla tai toisella osaaottaneet meidän vaikeaan kohtaloomme ja vaimoni pitkäaikaiseen sairauteen. Erittäinkin haluamme lausua vilpittömän kiitoksemme keräyksen toimeenpaneville henkilöille, Ida Saariselle ja Yrjö Oinoselle, sekä muille. Keräys on tuottanut seuraavan tuloksen:

Ida Saarinen	$29.75
Yrjö Oinonen	39.50
Martha Peltonen	10.00
Tilda Peltonen (lahja)	4.00
Edith Päivärinta (lahja)	2.00
Yhteensä	$85.25

Lupaamme palkita lahjotuksenne yhteisessä elämän taistelussa.

Toverillisesti

Aino ja Nick Grundsten,
1 Goldwin Ave., Mt. Dennis,
Toronto 9, Ont.

Sydän surulla ilmoitan että rakas mieheni

JOHN SAIKKONEN

kuoli tapaturmaisesti t.k. 14 p:nä. Vainaja oli kuollessaan 33 vuoden ikäinen. Syntynyt Sontavalan Olsoisissa. Suremaan häntä jäi vaimo ja lapsi tässä maassa. Vanhemmat, siskot ja veljet Suomessa. Hautaus tapahtuu t.k. 18 päivänä vanhalle hautausmaalle kello 3 i.p., joka täten tuttaville ilmoitetaan.

Hellä olit sä puoliso mulle ja myöskin isä pikku Helleniille.

Tilda ja Hellen Saikkonen.

FENNIA TAILORING COMPANY

Suomalainen Ulkolähetys-Rääätälinliike Torontossa, pyytää täten kiitoksella kaikkia tilaajiaan saamastaan kannatuksesta kuluneella myyntikaudella. Tarkoituksemme lee yhä edelleen olemaan valmistaa kuosikkaita, sopivia ja lujatekoisia pukuja palttoja mahdollisimman kohtuullisilla hinnoilla.

UUDET KEVÄT- JA KESÄ-MALLIMME ovat vamistuneet ja lähetetty a miehillemme. Mallivalikoimamme on entisestään paljoa parempi ja monipuolisempi käsitäen äskettäin tehtaasta saapuneita parhaita englantilaisia kankaita. Työn laa olemme myöskin entisestään parantanut. Voitte niin ollen täydellä luottamuksella antaa tilauksenne asiamiehellemme ja olla vakuutettu että saatte oikeun kaupan tyydyttävän puvun itsellenne.

UUSIA ASIAMIEHIÄ haluamme niille paikkakunnille, missä meillä ei ent edustaan ole toimivaa asiamiestä. Toimen voi ottaa joko vakituiseksi taikka s toimekseen. Yleisasiamiehemme tulee sitten antamaan teille täydellisen mitt kurssin ja muut tarvittavat ohjeet. Lähempiä tietoja saatte osoitteella:

FENNIA TAILORING COMPANY

260 SPADINA AVE. TORONTO, ON

Liha- ja Ruokatavara-KAUPPA

NIEMI & VALKEAPÄÄ

Puhelin 844 — Box 524
71 Cedar St. — Sudbury, Ont.

ED LATVALAN
HIITERISAUNA

55 Yonge St. Puhelin 495
Auki joka arkipäivä 2-12 yöllä
Lauantaina kello 2:een asti.
SUDBURY, ONT.

Chalykoff & Co.
Limited

Vaatetavaraa, työ- ja pyhäkenkiä, juvelli ja ruokatavaraa.
Leipää ja tarpeita.
HEARST — Box 12 — ONTARIC

Hammaslääkäri
Tri Wood

Bank of Nova Scotia Bldg.

Täyttö-, päällystys- ja kultatyötä tehdään sekä ulosvetämistä.

Konttori puhelin 190

Asunto puhelin 1139
SUDBURY ONTARIO

Pojat!

Kun tulette Hearstiin, niin saatte ruokaa ja huoneita vastapäätä asemaa.

Walte Wälkkilä
Box 80, Hearst, Ont.

JUKKA LEHTELÄN
KIUVASSAUNA

avoinna tiistaina, keskiviikkona, perjantaina ja lauantaina klo 2—12 yöllä. (M

Sudbury, Ont.
Puhelin 1444W - 467 Ontario St.

Sauna myytävänä

Canadasta poislähdön takia myydään hyvä kiuvassauna suomalaisessa keskustassa. Lähempiä tietoja saa kirjoittamalla osoitteella: (42

Finnish Baths,
176 Spadina Ave., Toronto, Ont.

Onko totta

että vain 1/10 Canadan suomalaisista hallitsee suullisesti ja kirjallisesti englannin kielen? — Oma syy, jos niin on! Niin kovapäistä suomalaista ei olekaan Kanadassa jolle emme voisi opettaa kirjeellisesti laajaa **englannin** kurssiamme vuotta pikemmin ja **esperantoa** muutamissa kuukausissa. Lähettäkää osoitteenne ja 25c, niin lähetämme kurssiselostukset ja ensim. läksyt. (3-24

Suomen Kieliopisto,
Terijoki, Finland.

The Monarch Drug Store Ltd.

HEARST — ONTARIO
Victor Orthophonic fonografeja
Rexail tuotteita

THE EUROPEAN STUDIOSSA

tehdään ensiluokan työ, alennetuilla hinnoilla. Postikortist $2.00 tusina, isommista kuvista $5.00, koko 8x10. Kuvist koko 8x10—14x20, $12.00 kusina.

Näistä kaikista yllämainituista kuvista annetaan lahjak 1 kuva tusinalta, kun tuo lehdessä olevan ilmoituksen mukan

338 Queen St. W. — Phone Adelaide 3789 — Toronto, On

Helsingin Työväen Säästöpank

Postiosoite: Suom, Helsinki. Sähköosoite: Työpan
Omat varat 9,000,000 Smk. Hoitovarat yli 180,000,000 S
Maksaa korkoa

Säästötilillä 7½ % Juoksevalla tilillä 6

Helsingin Työväen Säästöpankki on yleishyödyllinen raha tos. Se on nuoresta ijästään huolimatta maan kehityskykyisin kooltaan neljäs järjestyksessä maan kaikista Säästöpankeista. on työväestön omistama ja hallitsema ja sen varat sijoitetaan tettavasti ja varovaisesti, riittävää luottotappiota ei säästöpan koskaan ole kärsinyt. Säästöpankki on aina nauttinut siirtolais luottamusta ja sen hallussa on nytkin miljooniin nousevat sum näiden talletuksia. Talletuksia voi sille lähettää paraiten post sisäänkirjoitetussa kirjeessä ja mieluummin pankkishekin muo sa tahi yleisten rahanvälitysliikkeiden välityksellä. Rahat saatu lähettää säästöpankki niistä tallettajalle kuitin sekä vuosittain otteen. Säästöpankki lähettää pyynnöstä viimeisen vuosikertom sen toiminnastaan jokaiselle sitä haluavalle.

Liikkeenhoitaja halutaan

The Vigor Co-Operative Society Ltd. (Port Arthuri osuusruokala) haluaa saada toimeensa kykenevän liikkeenhoi tajan. Hakijan tulee olla k.-puolueen jäsen ja omata kaksin kertaisen kirjanpidon sekä tyydyttävän suomen- ja englannin kielen taidon. Ja järjestää 1000.00 dollarin takaus luotetta vassa takausyhtiössä.

Hakemukset palkkavaatimuksineen ja suosituksineen tule olla sisällä helmikuun 28:teen päivään mennessä ja asuttaw toimeen kutsun saatua. (4

The Vigor Co-Op. Society Ltd. Johtokunta
316 Bay St., Port Arthur, Ont.

LAIVAPILETTEJÄ
SUOMEEN JA SUOMESTA CANADAAN

Jos aijotte matkustaa Suomeen tai tuottaa tuttavian Suomesta tänne niin kääntykää meidän puoleemme laivapilet tien ostossa. Myymme piletteiä kaikille linjoille.

Suomeen matkustaessa tehkää pilettitilauksenne ajoiss ja ilmottakaa millä junalla saavutte Montrealiin, että voimm olla asemalla vastassa.

VAPAUS MONTREAL BRANCH
JOHN STAHLBERG

1196 St. Antoine St. Montreal, Que

Onko terveys laskemassa?

Kun te menettte voimaa ja enerkiaa ja terveytenne on laskemassa; kun ruokahalunne on huono ja ruansulatushäiriöt saattavat teidät tuntemaan itsenne kurjaksi ja epämukavaksi; kun unenne keskeytyy ja on levoton ja te nousette ylös aamuisin väsyneenä ja heikkona, ottakaa Nuga-Tonea vain muutama päivä, ja te huomaatte kuinka paljon paremmin te tunnette voivanne.

Nuga-Tone säännöstelee vatsaa ja suolistoa ja voittaa umpitaudin. Se puhdistaa ruumiin tautia-siittävistä myrkyistä, voimistuttaa ja virkistää ritkallisia elimiä ja niiden toimintaa ja tekee teille mahdolliseksi nautia paremmin elämästänne. Nuga-Tonen vahvistavat ominaisuudet tekevät aterianne enemmän nautintorikkaiksi, ruansulatuksenne tulee olemaan parempi, hermonne tyyntyvät ja levollinen uni tulee teille öisin.

Nuga-Tonea myyvät kaikki rohdoskauppiaat. Jos rohdoskauppiaallanne ei sitä ole, pyytäkää häntä tilaamaan sitä teille tukkurohdoskauppiaaltaan.

Nuga-Tone Rakentaa Paremmin Hermoja

J. A. ERICKSON JOS OLETTE KIPEÄ

Vakuutus- ja kiinteistö asioitsija

Palovakuutuksia, automobiiliva-kuutuksia, Surety bondeja. Taloja ja lotteja myytävänä. Laillisia asiapapereita tehdään. Canadan kansalaispaperien hakemuksia täytetään.

Konttori Huron Chambers
P. O. Box 718, Sudbury, Ont.

Pyytäkää VAPAA
LÄÄKEKIRJA — No. 5

Siitä on yli 25 miestä ja naisten tautia sellettynä. Kuin myöskin täydellinen luettelo suomalaisista kotilääkkeistä. Mistä jokainen voi itse valita sopivan lääkkeen taudilleen, samaten myöskin lääkkeitten hinnat y. m.

Lääkkeet eivät ole patentti-lääkkeitä, vaan tosisuomalaisia valmisteita, joita Suomessa on jo käytetty monia kymmeniä vuosia.

Tämän kirjan saatte varsasti ja pitäisi sen olla jokaisessa suomalaisessa talossa, sillä otte tiedä koska sitä arvoisatte varsinaa hurjasti lääkkeitä ja lääkäreitä.

—Ilmaiseksi ja postikulutta—

—Suom. Apteekkarien Yhdysvalloissa—

E. T. LIGNELL CO., Superior, Wis.

Oletko tilannut "Vapauden"